

Forum Ecclesiasticum

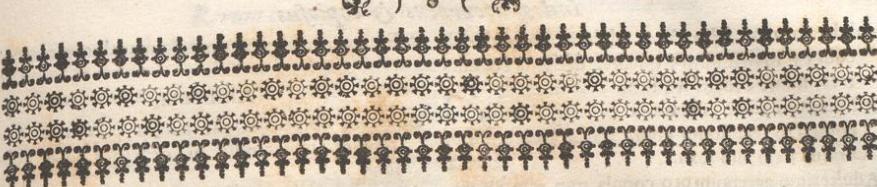
In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Index Accuratus & copiosus rerum omnium in hoc Libro quarto
contentarum. Numerus primus Quæstionem significat; ubi duo sunt
numeri, posterior Paragraphum Quæstionis indicat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](#)

INDEX

Accuratus & copiosus rerum omnium in hoc Libro
quarto contentarum.

Numerus primus Questionem significat; ubi duo sunt
numeri, posterior Paragraphum Questionis indicat.

Absens. Absentia.

- A**bsenti qualiter intimari debeat promissio,
ut ab eo acceptari censeatur. 8.1
Absentis nomine quis eam acceptare
possit. 8.2
Absentis facta promissio, nullo pro eo acceptante,
in utroque foro revocari potest ante acceptatio-
nem. 9.2
Ab absentes filii, pro quibus parentes contraxerunt
sponsalia, ea ratificare censeantur, si de eo facti
certiores, non contradicunt. 15.3
Per absentiam qualiter solvantur sponsalia. 6.3.
vid. Spona.

Accusare.

- Accusare seu impugnare matrimonium contra-
hendum denunciando impedimentum possunt
omnes. 270.1
Modò alia vià sponsos à contrahendo matrimonio
dimovere nequeant; in quo casu jure divino ac
naturali ad hoc tenentur. 270.1
Acculare in matrimonium contractum potest solus
conjugus, dum agitur ad separationem thori & co-
habitationis ob adulterium, saevitiam &c. 270.2
Dum agitur de eo ad dissolutionem illius, & im-
pedimentum dirimens est potentia, tali con-
juges accusare possunt. *ibid.*
Si impedimentum est consanguinitatis, affinitatis,
publicæ honestatis, accusare possunt primò pa-
rentes, & deinceps frates & forores, & his deficien-
tibus, extranei antiquiores & viciniores. *ibid.*
Ac demum, si impedimentum est aliud, v.g. de-
fectus parochi, professio religiosa, accusare pos-
sunt etiam alii extranei, ac præcipue interesse ha-
bentes. *ibid.*
Ad accusandum matrimonium idonei, possunt et-
iam testari pro vel contra illud, dum agitur de
eo conjungendo vel dissolvendo. 270.3
Ab accusatione matrimonii, quinam in specie re-
pellantur. 271

Actio.

- A**ctio civilis & criminalis competit conjugi inno-
centi adversus conjugem adulterum. 302.1
Actio criminalis competit marito contra uxorem.
ibid.
Haec actiones coram quo Judice intentandæ. 301.2
Actio civilis, quod ad divortium & amissionem do-
ris contra conjugem adulterum intentanda ne-
cessariò apud Judicem ecclesiasticum. *ibid.*
Actio criminalis languinis contra conjugem adul-
R.P. Leur. Jur. Can. Lib. IV.

terum necessariò intentanda coram judge laico.

ibid.

Actio criminalis, quo ad alias penas contra conju-
gem adulteram intentari potest, tam apud Ju-
dicem ecclesiasticum, quam secularis. *ibid.*
Actio civilis intentata, nequit transire ad crimi-
nalem. 302.3

Adoptatio. Adoptare.

- Adoptare quis nequit per procuratorem. 210.2
Adoptare quid sit. 214.1
Adoptare non est concessum fœminis. *ibid.*
Adoptans debet esse annis major adoptato, ita, ut
hujus possit esse pater ratione ætatis. *ibid.*
Adoptatio alia est perfecta dicta arrogatio, & que
illa. 214.2
Alia imperfecta, seu simplex & specialis, & que
illa. *ibid.*
Ex adoptione perfecta oritur cognatio legalis;
an etiam ex imperfecta. 216.1. & 2
Adoptatus non debet esse impotens ad gignendos
filios. 214.1
Soluta adoptione per mortem adoptantis, vel eman-
cipationis adoptati, durat impedimentum diri-
mens matrimonium ab ea inductum. 218.3

Adulterer. Adultera.

- Ex uxore, quam constat esse adulteram, nati stante
matrimonio, censentur legitimi; quod tamen
limitatur. 260.6
Ad adulterum recipiendum Ecclesia compellare
nequit innocentem, dum adulterium est noto-
rium. 296.1
Ad adulteram uxorem dimittendam regulariter
non obligatur maritus. 297
Adversus adulterum conjugem conjugi innocentis
qualiter concedatur actio civilis & criminalis.
302
Adulteræ uxori, facto divortio, an & à quo præ-
stanta alimenta. 306

Adulterium.

- Adulterii rationem non habet fornicatio sponsi
cum alia, nec è contra. 304
Adulterium, ut ex eo nascatur impedimentum di-
rimens matrimonium cum complice, requiri-
tur, matrimonium esse validum & consumma-
tum per copulam perfectam. 183.1
Item, ut sit formale, sive ut uterque adulterans
sciat, suum complicem esse conjugatum. 283.2
An quelibet ignorantia conjugis utriusque suffi-
ciat ad hoc impedimentum incurendum. *ibid.*
Adul-

Index accuratus & copiosus

- Adulterium & fides data adulteræ contrahendi cum ea matrimonii, qualiter debeant concurrere, stante eodem legitimo matrimonio. 184
Adulterium num committat hermaphroditus, si contracto secundum unum sexum matrimonio, utatur deinceps alio sexu. 242
Adulterium acceptum pro copula non tantum naturali, sed & Sodomitica & bestiali est causa sufficientis divorții perpetui. 294. 1. & 2
Non tamen commissum per violentiam & ignorantiam, sed formaliter tale. 294. 2
Ob adulterium, quando non licet facere divorțium. 295. 1
De adulterio accusare maritum, non licet uxori; hanc verò de eo accusare licet matit. ibid.
In adulterio ipsum jus naturæ divorțio causam præstat. 296. 2
De adulterio requiritur certitudo moralis ad facendum propria autoritate divorțium. 296. 3
Si adulterium commissum ab innocentia, antequam sententia divorții transierit in judicatum, tenetur is conjugi dimisso reconciliari. 304. 4
Secus, si adulterium ab eo commissum, postquam sententia illa transit in judicatum. ibid.
- Ætas.*
- Ætas in jure præscripta semper sufficit in matrimonii, non item in sponsalibus. 131
Ætas ad contrahendum matrimonium jure naturæ nulla certa, jure canonico & legibus in femina 12. anni completi, in mare 14. 137. 1. & 2
Ætas nulla certa requiritur in suscipiente seu levante baptizatum ad contrahendam cognitio- nem spiritualem. 208
- Affinitas.*
- Affinitas quid sit. 228
Verè & propriè non nascitur ex matrimonio rato tantum. ibid.
Ex affinitate non nascitur alia affinitas, ibid.
Affinitas jure ecclesiastico nascitur ex copula illicita; non nascitur ex ea jure civili. 229
Non nascitur, nisi ex copula perfecta per se apta generationi, adeoque habita cum seminatione. 230
An nascatur ex copula habita cum seminatione solius viri. ibid.
Non nascitur ex copula Sodomitica cum femina. ibid.
Affinitas contracta in primo gradu linea transversa matrimonium contractum, vel contra- hendum non reddit iritum jure naturæ. 231. 2
Affinitas orta ex copula fornicaria, etiam in gradu linea recta, jure naturæ non dirimi matrimonium. 231. 3
Affinitas orta ex copula illicita, in eodem gradu dicitur sponsalia de futuro, tam contracta, quam contrahenda, in quo matrimonium. 233. 1
Superveniens matrimonio etiam rato tantum illud non dirimit. 233. 2
Affinitas ex copula cum consanguinea uxoris impediens petitionem debiti usque ad quartum gradum, modò non nisi ad secundum. 224. 1
Quod ipsum limitatur variè. ibid. lq.
Pars tamen innocens illud petere potest, & peti- tum negare, uti & licite reddere. 224. 3
Affinitatem cum sponsa sua contrahit cognoscens consanguineam ejus in primo vel secundo gra- du, eti incestuosus non sit. 224. 4
- Affinitas dirimens matrimonium qualiter probanda. 235
Alimenta. 235
Alimenta liberis indignè contra voluntatem pa- rentum nubentibus hi denegare non pos- sunt.
Alimenta præstata uxori tempore divorții à viro. 293. 1
Alimenta & litis expensæ, lire pendente super cau- sa divorții ob adulterium, à quo ministranda reo. 301. 4
Alimenta an & à quo præstata uxori adulteræ facto divorțio. 306
Alimenta non sunt deneganda viduæ pauperi trans- cuncti ad secundas nuptias ab hereditibus defuncti mariti. 318
- Archiepiscopus.*
- Archiepiscopus non habet jurisdictionem in sub- ditos suorum suffraganorum. 148
Nisi dum actu visitat suos suffraganeos; quo tem- pore censetur Ordinarius, potestque per se & alios assistere eorum matrimonii, uti etiam causa ad eum devoluta. ibid.
- Arrha.*
- Arrhae quid importent. 32
Arrharum, quæ pignus sunt contrahendi matrimoniis, natura est, ut fidei violator eas amittat. 32. 2
Arrhae num utrumque constitui possint. 33
Arrhas datas amittit, & acceptas restituere debet fidei violator. ibid.
Arrhae constitui possunt tam in specie v. g. fundo, quam in quantitate. 34. 1
Arrhae, in qua quantitate constitui possint. 34. 2
An exceder possint dorem. ibid.
Arrhae non contracto matrimonio reddenda ei, à quo datae. 35. 1
Arrhas dans amittit, si ob ejus culpam non contra- hatur matrimonium. 35. 2
Arrhas restituere debet recipiens, addito tanto, quanti valent, si ejus culpæ non contrahatur matrimonium. ibid.
Arrharum traditioni adjecta illa pena dupli vel quadruplici, valet eisam jure canonico. 36. 1
Arrhas resiliens injustè amittit ante sententiam Ju- dicis. 36. 2
Non verò ante illam incurrit pænam dupli. ibid.
Nec satè est illam peti à parte. ibid.
Arrhae datae in pignus contrahendi matrimonii, in quo differant ab arrhis dictis Morgengab. 37. 1
Arrharum, harum donatio non est merè liberalis, sed remuneratoria & onerosa. 37. 2
Ha arrha posterioris generis, in qua quantitate concedi possint. 38. 1
Ha arrhae concedenda ex bonis, quæ quis tem- pore donationis vel promissionis habet, & non ex bonis habendis. 38. 2
Concedenda ex bonis, quæ habet deducto ære alieno. 38. 3
An & qualiter constitui possint in feudo. 38. 4
Arrhae à marito habente proles ex priore thoro concedenda non nisi ex hereditatis parte, de qua libere disponere potest. 38. 5
Arrhas has, morgengabas, non obligatur sponsus conferre sponsa. ibid.
Arrhas qui concedere possint. 39. 1

Arrha-

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- Arrharum donario facta à minore, carente curātore de bonis immobilibus, vel quæ servando servari possunt, est nulla sine Judicis sententia. 39.2.
- Ratificatur tamen ipso jure, elapsō quinquennio, post 25. annos aetatis. ibid.
- Arrharum donatio & promissio facta à minore ex rebus mobilibus in ea quantitate, quam leges permitunt, est valida etiam circa decretum Judicis, non tamen circa autoritatem curatoris. ib.
- Arrhas promittere potest filius pubes inconsulto patre ex bonis, quorum dominium & administrationem habet. 39.3
- Secus est de arrhis ex bonis, quorum pater administrationem & usumfructum habet. ibid.
- Arrhas filius impubes ne quidem de licentia patris constituere potest. ibid.
- Arrhae promittentur in dotis remunerationem, quasi pignus dotis promissa non soluta. ibid.
- Arrhas promissa non tenetur quis solvere, si dos inculpabiliter soluta. ibid.
- Arrhae dictæ Morgengab non acquiruntur sponsa irrevocabiliter ante consummatum matrimonium. 40.1
- Arrhae hæc solutis sponsalibus vel matrimonio circa culpam dantis vel promittentis, huic reddenda. ibid.
- Qualiter earum medietatem lucratur sponsa solitus sponsalibus circa culpam dantis, si intercessit osculum. 40.2
- De his arrhis qualiter disponere possit uxor, transiens ad secundum matrimonium. 41
- Harum arrharum datarum sponsæ in remuneracionem pudicitia, nobilitatis & dotis acceptæ, quæ natura. 37
- Hæc arrhae non conceduntur donatione liberali, sed quasi permutatione & in compensationem. 41
- Baptismus.**
- Baptismus suscipitur validè in somno vel ebrietate ab eo, qui habuit antecedenter intentionem eum recipiendi, cumque non retrahavit. s. i.
- Baptismo suscepit ab infidelibus conversis, num efficiatur Sacramentum eorum matrimonium, & an ad hoc opus novo consensu. 82
- Baptismus num necessari debet esse solennis, ut ex eo oriatur cognatio spiritualis. 205.2
- In Baptismo intervenire plures patrinos, vetat Tridentinum. ibid.
- Ex Baptismo invalidè collato non oritur cognatio spiritualis. 207
- Benedictio.**
- Benedictio nuptiarum quid sit. 329.1
- Benedictio hæc impertienda à proprio contrahentium parochio, vel, si is Sacerdos non sit, ab alio Sacerdote de Licentia ordinari. ibid.
- Non impertienda de jure communi secundis nuptiis, si ambo vel unus eam suscepit in primis nuptiis. 329.2
- De confuctudine tamen plurium dicecsum secundis nuptiis impendenda, si uni, maximè sponsa, non fuit impensa in primis nuptiis. 329.3
- Bona.**
- Ex quibus bonis concedenda arrhae, dictæ Morgengab. 38.2
- Bona quæ censeantur propria. ibid.
- Ex quibus bonis filius pubes inconsulto patre possit concedere arrhas. 39.3
- Ex quibus bonis sponsi fieri possit sponsalitia laggitas. 43.2
- Bona parapherna quæ dicantur. 307.4
- Num ea amittat maritus adulter factò divortio. ibid.
- Catholicus. 116
- A**D Catholicorum cum Hæreticis matrimonia non extendit se impedimentum disparitatis cultus. 116
- Quo jure illicita talia matrimonia. 117. vid.
- Hæreticus.
- Catholicus conjux animadverso perversiōnis periculo, potest se propria autoritate separare ab hæretico conuge. 298.1
- Nequit tamen transire ad Ordines aut Religionem. ibid.
- Cardinalis.
- Cardinales respectu subditorum sui Tituli habent jurisdictionem ordinariam quasi episcopalem.
- Cautio.**
- Cautio qualis de non inferendo imposterum malo, qualiter impedita divortium. 292.1
- Censura.**
- A censuris Papæ reservatis non nisi iis dispensare potest Episcopus, quæ nec publicæ, nec ad forum externum deducit. 166.6
- Censura num incurritur à nesciente illam annum delicto. 194.
- Clericus.**
- Clerici minorum Ordinum circa dispensationem contrahunt matrimonium validè ac lícite. 178
- Clerici majorum Ordinum invalidè contrahunt, & ipso facto incurrit excommunicationem & irregularitatem. ibid.
- Cognatio Spiritualis.**
- Cognatio spiritualis qualiter definatur. 202.1
- Oritur solum ex susceptione & collatione Baptismi & confirmationis. ibid.
- Et quidem nonnisi jure ecclesiastico sic statuente. ib.
- Qualiter jure antiquo decretalium fuerint tres species hujus cognitionis. 203.1
- Cognitionis hujus species Jure novo Trident, sunt tantum duæ dirimentes matrimonium, nempe paternitas & compaternitas. 203.2
- Paternitas dirimat matrimonium inter baptizantem, baptizatum, & inter patrimum, seu levantem è Baptismo & baptizatum. ibid.
- Compaternitas inter patrinos & baptizati parentes dirimit matrimonium; non vero inter patrinos ipsos, dum eorum sunt plures. ibid.
- Hinc maritus & uxor, dum simul levant ex Baptismo eandem prolem alienam, non impediuntur petere debitum. ibid.
- Cognitionem hanc incorrunt singuli, dum plures simul è Baptismo levant baptizatum. 204
- Nullus eam contrahit, et si plures baptizatum levant, dum nullus ad id constitutus. ibid.
- Ex pluribus designatis successivè levantibus baptizatum, secundas ejusdem sexus, levans contrahit dictam cognitionem. ibid.
- Contrahit illam, quem Patrochus, repulso constituto ad hoc à parentibus, ad hoc designavit. ib.
- Cognitionem hanc pluribus præter duos designatis non impedivit contrahendam, et si graviter prohibuerit ultra duos adhiberi patrinos. ibid.
- Cognatio hæc, an contrahatur ex Baptismo non solenni. 205
- Cognitionem hanc num contrahant Monachi & Religiosi, quibus prohibitum levare ex Baptismo infantem. 206
- Non contrahitur ex Baptismo invalidè collato. 207

Index accuratus & copiosus

- Non contrahitur ex suppletione ceremoniarum & solennitatum omisistarum in Baptismo privato.** *ibid.*
- Ad eam contrahendam nulla certa ætas, usus tamen rationis requiritur.** 208.2
- Cognitionem hanc impedire non potest Patrinus per hoc, quod non voluerit eam contrahere; modo habuerit intentionem exercendi munus Patrini.** *ibid.*
- Eam non contrahit non baptizatus, et si catechumenus baptizans.** 209.1
- Eam non contrahit infidelis etiam conversus, qui baptizavit filiam fidelis.** 209.2
- Neque etiam fidelis levans ex sacro fonte filium infidelis.** 209.3
- Neque eam contrahit Legatus aut Procurator nomine alieno suscipiens aliquem ex Baptismo & confirmatione.** 210.1
- Sed ipse Principalis constituens Procuratorem, seu mittens Legatum.** 210.2
- Cognitionem hanc non contrahit parentis in necessitate baptizans aut levans ex Baptismo suam vel uxoris sua prolem.** 211.1
- Secus est, si id faciat extra necessitatem.** *ibid.*
- Contrahit illam sponsus de futuro baptizans, aut levans ex Baptismo prolem sua sponsæ, ac ita solvuntur sponsalia.** 212.1
- An id etiam procedat, dum nescit esse prolem uxoris.** 212.2
- Cognitionem hanc contrahit hereticus baptizans aut levans ex Baptismo prolem Catholicæ.** 213
- Cognatio Legalis.**
- Cognatio legalis quæ sit, & quotuplex.** 215
- Cognitionis legalis singulæ species etiam jure canonico constituant impedimentum dirimens matrimonium.** 217
- Cognatio legalis ad quos gradus dirimat matrimonium.** 218. & seq.
- Durat seu dirimit matrimonium etiam soluta adoptione per mortem adoptantis, vel emancipatione adoptati.** 218.3
- Concubina.**
- Concubinarum filii in veteri lege esse non poterant hæredes paternorum bonorum.** 271.1
- Concubinæ etiam post nuptias manebant ancillæ.** *ibid.*
- Soli nati ex concubina loco uxoris domi detentæ jure civili dicuntur naturales.** 260.11
- Concubina retenta domi vel extra, est causa sufficiens divortii.** 291.1
- Conditio.**
- Conditio, si nubat, apposita legato, institutioni hæreditis, donationi &c. quando valeat.** 24.2. & sq.
- Conditio retrahens à nuptiis primò contrahendis apposita in ultimis voluntatibus habetur pro non adjecta.** 25.1
- Secus est de conditione prohibente nuptias pro aliquo determinato tempore.** *ibid.*
- Conditio non nubendi apposita inter vivos contraqui irrevocabili illum omnino vitiat.** 25.2
- Conditio apposita viduo vel viduæ servanda.** 25.3
- Conditio, sub qua legatur foeminæ non nubenti, quam nubenti major quantitas, rejicitur.** *ibid.*
- Sub conditione pendente ab alterius consensu factum legatum manet purum, rejecta conditione.** *ibid.*
- Secus est de conditione petendi consilium.** *ibid.*
- Conditio, si non procreavit liberos, rejicitur.** *ibid.*
- Conditio retrahens à nuptiis spiritualibus, seu à religione vel statu ecclesiastico est servanda.** 26
- Conditio incundi matrimonium spirituale, adiecta legato vel hæreditati, non est rejicienda.** 27
- An id etiam locum habeat, dum religio deseritur.** *ibid.*
- Conditio sub privatione hæreditatis vel legati, si nubat extra familiaria, ignobili vel descendenti ex Judæo, subsistit.** 28
- Conditio necessariò futura perinde se habet ad sponsalia, ac si jam evenisset.** 29.1
- Suspendit excusionem sponsalium, quæ fit per matrimonium, donec ipsa eveniat.** *ibid.*
- Conditio impossibilis vitiat contractum sponsalium, turpis vero eundem suspendit, donec ipsa eveniat.** 29.2
- Conditiones possibles & honestæ inducunt obligationem expectandi earum eventum.** 29.3
- Sub hac Conditione: Si Papa dispensaverit, num contrahi possint sponsalia ab impedito alias ea contrahere.** 30.1
- Adveniente Conditione sub qua contracta sponsalia opus non est noto consensu.** *ibid.*
- Sub Conditione præcente vel præteritæ contractum non suspendit.** 172.1
- Conditione existente valet, et si existere eam ignorantem contrahentes.** *ibid.*
- Sub Conditione de futuro contrahere matrimonium licitum est, minus tamen consultum.** 172.2
- Sub Conditione necessariò futura contractum matrimonium non suspendit, uti & contractum sub conditione contingente infallibiliter tamen futura.** 172.3
- Conditio impossibilis matrimonio adjecta non irritat illud, sed habetur pro non adjecta.** 173.1
- Ut Conditio impossibilis non irritet matrimonium, quæ requirantur.** 173.2
- Conditiones turpes non adversantes substantia & bonis matrimonii illud non vitiant, sed habentur pro non adjecta.** 174.1
- Secus est de adversantibus substantia & bonis illius, & quænam illæ.** 174.2
- Et inter eas num sit conditio nunquam reddendi debitum.** *ibid.*
- Conditio apposita ab uno, repudiata vero ab altero contrahentium, num vitietur matrimonium.** *ibid.*
- Conjux.**
- Conjux sanus conjugi leprolo quando teneatur vel non teneatur cohabitare, & reddere debitum.** 197
- Conjux in necessitate baptizans aut levans ex Baptismo suam vel conjugis sua prolem, non contrahit cognitionem spiritualem.** 211.1
- Secus, si id faciat circa necessitatem.** 211.2
- Non potest in hoc casu ab uxore petere debitum, etiæ petitum reddere debeat.** *ibid.*
- Conjux ob impotentiam propria autoritate recedens an & qualiter restituenda.** 255.
- Utriusque conjugum fatentium impotentiam præter triennium datum ad explorandam impotentiam requiritur,** 153
- Conjuges in quibus casibus dissoluto matrimonio ob impotentiam restituentur sint.** 256
- Conjux solus impugnare potest matrimonium contractum, dum agitur de separatione thori vel cohabitationis ob adulterium, sc̄vitiam.** 270.2
- Conjuges, quod tempus post contractum non consummatum matrimonium habeant ad deliberandum de ingressu religionis.** 280.1
- An conjux conjugi mox ab elapsō illo tempore teneatur reddere debitum.** 280.4
- Conju-**

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- Conjugem deliberantem de ingressu religionis, si maritus opprimat eam, an adhuc illo invito ingredi possit. 280. 5
 An mox ab elapsu illo tempore conjux petitum debitum reddere debeat. 280. 4
 An si intra illud maritus conjugem opprimat, & sic consummatur matrimonium, ea adhuc illo invito ingredi possit religionem. 280. 5
 An si intra illud tempus conjuges non cogirent nullumque habeant propositum ingrediendi religionem, nihilominus non teneantur reddere debitum. 280. 6
 Conjugi innocentii adversus conjugem adulterum qualiter computat actio civilis & criminalis. 302. 2
 Conjuges tenentur ad poenam, sub qua se obstrinxerunt, non nubendi secundo. 315. 11
 Conjugi infidelis convertitus non potest suscipere sacros ordines aut professionem emittere, antequam alter conjux manens in infidelitate discesserit ab eo physicè vel moraliter. 284. 1
 Illo discidente ingressus religionem cum testicodus alteri conjugi jam etiam converso. ibid.
 Conjugum fidelium uno eorum labente in haeresin aut gentilismum non solvitur matrimonium. 285
 Conjugibus num licet propria autoritate solvere matrimonium, dum adsunt conjecturae vel probations, quæ impedimentum adesse concludunt. 287
 Consanguinitas.
 Consanguinitas qualiter definitur. 219. 1
 Definitionis membra accurate explanantur. 219.
 i. & seqq.
 Consanguinitas datur inter illegitimos & spuriros. 219. 3
 Datur inter Christum & B. Virginem. ibid.
 Consanguinitas qualiter sumatur, quandóque strix & civilicer. 220
 Quandóque latè & naturaliter secundum totam vim suam significandi. ibid.
 Consanguinitatis arbor quid sit. 221. 1
 Consanguinitatis stipes quid sit. 221. 2
 Consanguinitatis linea quid sit & quotuplex. 221. 3
 Contanguinitatis gradus quid sit. 221. 4
 Consanguinitatis gradus computandi, regulæ quæ sint. 222. vid. gradus.
 In comparatione graduum lineæ rectæ jus civile convenit cum Jure Canonico, secus in computatione graduum lineæ transversæ. 223. 1
 Computatio graduum juris Canonici semper servanda quoad matrimonia fidelium. ibid.
 Computatio Juris Civilis quoad successiones hereditariæ servanda tam in foro Ecclesiastico quam civili. ibid.
 Consanguinitas dirimit matrimonium jure Ecclesiastico, & quidem ad quartum gradum inclusivè tantum. 224
 Consanguinitas lineæ rectæ quoad primum gradum reddit matrimonium irritum jure naturæ. 225. 1
 Consensus.
 Consentu novo opus non est adveniente conditio-
 ne, sub qua contracta sponsalia. 30. 2
 Consentu mutuo solvuntur sponsalia etiam jurata inter puberes. 75. 1
 Consensus hic notificari debet alteri parti, & ab ea acceptari. 75. 2
 Qualis consensus in copulam sit de essentia matrimoniī. 78
- Novo consensu & quali opus, dum conjuges con-
 versi baptizantur. 82
 Consensus liber sufficiens ad peccandum mortali-
 ter requiritur ad matrimonium. 83
 Absque consensu conjugum Deus potest conjugi-
 um acceptum pro vinculo, & obligatione, con-
 cedere, nulla tamen potestas humana. ibid.
 Consensus matrimonialis in quid expressè vel vir-
 tualiter ferri debeat. 89
 Consensus utriusque conjugis in matrimonium au-
 debeat esse simil. 91
 Consensus matrimonialis est exprimendus necesse-
 riò verbis vel signis. 92. 1
 Non tamen necessitate Sacramenti per verba forma-
 liter talia, etiam in valentibus loqui. 92. 2
 Neque etiam per se loquendo necessitate præcepti. 92. 3
 Consensus matrimonialis signum expressivum au-
 & quando sic copula inter Iponlos de futuro. 93
 Tale signum non est attentata inter eos copula. 93. 3
 Consensus matrimonialis num signum sit traductio
 puella in domum Sponsi. 94. 1
 Num tale signum sit submissio annuli à sponsa
 sponsæ. 94. 3
 Consensu impuberum non solvuntur sponsalia co-
 rumante adeptam pubertatem. Hac adepta dissol-
 vi possunt, non tantum consensu mutuo, sed alter-
 utrius non exceptato consensu alterius. 141. 1
 Consensus sicuti præbici in matrimonium quæ con-
 jecturæ. 286. 6. 1
- Copula.
 Copula habita, quando sit signum sufficiens con-
 tractorum sponsalium. 91. 1
 Copulam extorquens, vi, metu, importunitate pre-
 cibus, quando teneatur ducere defloratam. 19. 2
 Copulam, vi cuius sponsi integrè lucrantur joca-
 lia seu sponsalitiam largitatem, non sufficit præ-
 cessisse matrimonium, cum debeat esse coniunctio
 mariva matrimonii contracti. 45. 2
 Copulâ subsecutæ posteriora sponsalia cum mu-
 liere ignara priorum sponsalium hæc solvuntur
 ex parte utriusque. 60. 2
 Ob copulam violentam habitam cum sponsa sol-
 vuntur sponsalia ex parte sponsi. 62. 2
 In copulam consensu sit de essentia matrimonii. 78.
 Copulâ habitâ inter sponsos de futuro, an & quan-
 do sit signum expressivum consensu matrimo-
 nialis. 93
 Copula habitâ ab iis, qui cum impedimento direc-
 mente contrarerunt, quando habeat distinctam
 malitiam à fornicatione. 105. 2
 Etiam copulâ non lecutâ contrahuntur poenæ statutæ
 raptoribus à Trid. 122. 7
 Ad copulam conantes impuberis qualiter peccent. 135
 Ex copula illicita jure Canonico nascitur affinitas. 229. 1
 Ane nascatur quoque jure civili ex copula illicitâ. 229. 2
 Copula, ex qua nascitur affinitas, debet esse perfe-
 cta, per se apta generationi. 230
 Non sufficit ad eam copula Sodomitica cum semi-
 na. ibid.
 Sufficit habitâ cum dormiente, ebria &c, non au-
 tem à se habita cum mortua. ibid.
 Copula habitâ sine seminatione non sufficit. ibid.
 An sufficiat, copulam habitam cum seminatione so-
 lius virti. ibid.
 Copu-

Index accuratus & copiosus

- Copula qualis requiratur ad consummandum matrimonium. 274.
- Consuetudo.
- Consuetudine legitimè inducet & prescripta induci possunt nova impedimenta matrimonii, & vetera abrogari. 103
- Consuetudo qualiter ex consensu Principis habeat vim abrogandi legem, novamque constituendi. ibid.
- Num consuetudine in veterata hereticorum abrogata sint impedimenta quædam ditimentia matrimonii. ibid.
- Contractus.
- In contractuum materia, quod eorum solennitatem quilibet contrahere debet, juxta legem & consuetudinem ibi receptam. 145. secundum. 1
- Ratione contractus quilibet sortitur forum. ibid.
- Ratione contractus ubi conveniri possit debitor. 308. 4
- Crimen.
- Criminis impedimentum ditimens matrimonium est duplex, nempe adulterium cum promissione ducendi adulteram post mortem conjugis. 182. 1
- Si occiso vel machinatio mortis proprii vel alterius conjugis cum promissione contrahendi matrimonii cum superstite conuge. 182. 2
- vide adulterium.*
- Ut incurritur impedimentum criminis, an sufficiat matrimonium attentatum clandestinè. 185
- Ut incurritur, num promissio contrahendi cum adultera debeat esse vera, facta animo se obligandi. 186. 1
- An debeat esse externa & ab altera parte acceptata, & facta acceptationis sufficiens signum taciturnitas. 186. 2
- An debeat esse mutua. 186. 3
- An sufficiat conditionata. 186. 4
- An & qualiter impedimentum criminis contrahatur ab infidelibus. 188
- An requiratur una cum occisione uxoris promissio matrimonii vel adulterium. 189
- An requiratur præcisè uxoricidium, an verò etiam locum habeat in viricidio. 190
- Non requiritur, ut occiso fiat physicè ab adultero. 191
- Cultus disparitas.
- Cultus disparitas est diversitas religionis inter baptizatum & nonbaptizatum, et si hic sit catechumenus. 114. 1
- Dirimit matrimonium contrahendum & contra-
etum inter Christianum & infidelem.
- Defectus.
- O**b Defectum notabilem corporis solvuntur sponsalia contracta. 69
- Ob quos Defectus tenentes se ex parte animæ supervenientes sponsalibus, aut postea innotescentes solvantur illa. 70
- Defloratio. Deflorator.
- Defloratio Virginis spe matrimonii ficit promissio facta, quando inducat obligationem eam ducenti. 4. i. & segg.
- Defloratio puellæ num habeatur pro signo sufficiente consensu sponsalitii. 19. 1
- Deflorator, quandam teneatur defloratam do-tare. 19. 3
- Denunciatio.
- Denunciations trinæ tribus continuis diebus fe-
- stis inter missarum solennia à parocho vel alio de ejus commissione praemitti debent matrimonio. 155
- Et quidem sub gravi obligatione, etiam ubi non prælumitur impedimentum. 155. 5
- In quo casu omitti possint. ibid.
- In iis dispensare non potest parochus, bene tamen declarare, quod hic & nunc hoc præceptum non obligat. 156. 1
- Potest in iis dispensare Episcopus, ejusque Vicarius, aliisque Prælati venientes nomine ordinarii, qui & hanc potestatem delegate possunt alii. 156. 2
- Ab onore denunciationem liberantur magnates. 2. & 3.
- In iis dispensandi causa ab Ordinariis examinanda; non tamen requiritur cognitio judicialis. 157. 3
- In iis dispensare censetur Ordinarius, quoties id expedit bono communis & particulari contrahentium. 158. 1
- Et si denegetur dispensatio potest matrimonium contrahi sine illis. ibid.
- Quæ causa justæ in illis dispensandi. 157. 2
- Dispensatio haec, si leviter tantum conductus bono communis vel speciali & ad libitum dispensantis, est gratiosa. 158. 2
- Denunciations si omissæ ante nuptias, an & qualiter præmittendæ consummationi matrimonii. 159
- Denunciationibus factis, quinam teneantur impedimentum matrimonii denunciare. 160. 1
- Denunciare neo tenetur, ubi impedimentum occultum & obiecta dispensatio in foro conscientia. 160. 2
- Item dum is, cui soli notum impedimentum ex solo auditu, & non recordatur, à quo audierit. 160. 3
- Denunciare tenetur is, qui solus novit impedimentum, si præmissa fraterna correptione revelare potest sine suo damno, et si proba nequeat. 160. 4
- Dum post denunciations oppositur impedimentum, qualiter se gerere debeat parochus. 161. 1
- Denunciations omittentium penam. 161. 4
- Dum denunciations sunt, omittentes manifestate impedimentum, quando repellantur ab accusando matrimonium & testificando contra ilud. 271
- Dispensatio. Dispensare.
- Ad dispensationem procurandam, an & qualiter re-nator, qui sub conditione ejus procuranda pro-misit matrimonium. 30. 2
- Dispensationem num procurare teneatur maritus, qui promisit matrimonium consanguineæ sub conditione, si Papa dispensaverit. 31. 2
- Dispensationem ab impedimento dirigente super-veniente sponsalibus, num & quibus sumptibus procurare debeat, qui illud apposuit. 65. 3
- Quis dispensare possit in denunciations præmit-tendis matrimonio. 156
- Dispensandi in illis justæ causa requiritur, & quanam sint justæ cause. 157. 1. & 2
- Divortium.
- Divortium quid & quotplex. 273
- Divortii seu separationis, quoad thorum sufficiens est periculum animæ, seu gravium peccatorum imminens ex cohabitatione. 290. 1
- Hujus cause proponuntur plura exempla. ibid.
- Ad divortium faciendum, ex hac causa innocens non eget sententia Judicis. 290. 2
- Divortii sufficiens causa est periculum grave vita vel

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- vel salutis corporis imminens cohabitatione. 291. 1
 Talis causa est lepra, alias morbus contagiosus
 diu durans, ut & furor continuus, si grave inde
 periculum immineat. *ibid.*
 Item latrocinatio viri. *ibid.*
 Item fœticia viri, dum is atrocia verbena infligere
 solet sèpius. *ibid.*
 Item machinatio mortis, alteriusque mali gravis.
ibid.
 Item graves & frequentes rixæ. *ibid.*
 Item retentio concubina domi vel extra. *ibid.*
 Divortium cautione præstâ de malo imposturum
 non inferendo impeditur. 292. 1
 Qualis esse debeat illa cautio. 292. 2
 Divortium ob fœticiam concedendi praxis. 293. 1
 Divortii sententiâ abolutè latâ potest innocens ad
 ordines vel religionem transfire, non verò no-
 cens, innocentem invito. 293. 2
 Divortii sententiâ latâ ad tempus cessantis fœticia
 id neuter potest. *ibid.*
 Post divortium abolutè factum innocentem re ad-
 mittere vitum savum, non potest ab eo ex præ-
 teritis separari. *ibid.*
 Divortii perpetui causâ sufficiens est adulterium
 etiam commissum à marito. 294. 1
 Ad divortium sufficientis adulterii nomine venit
 copula completa & perfecta non tantum natu-
 ralis, sed & sodomitica & bestialis. 294. 2
 Ad divortium sufficientis adulterium debet esse tale
 formaliter, quale non est per violentiam aut igno-
 rantiâ commissum. 294. 3
 An etiam sufficiat adulterium ex metu gravi com-
 missum. *ibid.*
 Divortium ob adulterium non est licitum, dum
 uterque conjux commisit adulterium. 295. 1
 Item si vir adulterii uxoris author fuit, aut ei con-
 sensit tacite vel expresse. 295. 2
 Quando censeatur illi consentire. *ibid.*
 Item si innocens nocenti condonasset adulterium.
ibid.
 295. 3
 Quando censeatur tacite illud condonasse. *ibid.*
 Divortium ob adulterium licet facere innocentem ci-
 tra sententiam, quando delictum notum est per
 evidientiam facti vel confessionem rei, in judicio,
 etiam civili. 296. 1
 Item dum adulterium est occultum, & separatio
 fieri potest sine scandalo. 296. 2
 Ad divortium faciendum propria autoritate requiri-
 tur certidum moralis de adulterio. 296. 3
 Certitudinem hanc quænam præstent. *ibid.*
 Divortio facto, si sepatatus nocens querelam in-
 terponat de facta sibi injuria, statim restituendus
 quod ad omnia. 296. 4
 Limitatur hoc ipsum. *ibid.*
 Divortii causa sufficiens est heresis pertinax, quâ
 pertinaciâ cognita potest se catholicus con-
 jux propria autoritate separare, præsertim dum
 est periculum perversiois. 298. 1
 Divortio facto ob heresim propriâ autoritate, re-
 netur catholicus hereticum conjugem resipisci-
 tem recipere. 298. 2
 Secus est de heretico Ecclesie judicio declarato, qui
 etiam catholico invito non potest ordines lusci-
 pete, aut religionem ingredi. 298. 3. & 4
 Jus faciendi divorantium non censemur habere Catholicus
 habens cum eo copulam post sententiam. 298. 5
 Divortium fieri potest ob alias quoque causas præ-
 ter jam enumeratas. 299
- Divortium consummato matrimonio fieri nequit
 ob ingressum religionis seclusa omni alia causâ,
 conjugi altero invito. 300. 1
 Divortium intentans innocens judicialiter qualiter
 procedere debeat. 302
 Divortii sententiâ latâ, num nocens teneatur re-
 conciliari innocentem, dum is id vult. 303
 Divortio facto, nocens non potest transfire ad ordi-
 nes aut religionem, quamdiu est spes reconcilia-
 tionis. 303
 In quibus casibus hæc spes cessare censeatur. *ibid.*
 Facto divortio per sententiam potest, non tamen
 teneatur reconciliari innocentem nocenti, etiam si hic
 emendatus id petat. 304. 1
 Potest non reconciliatus illi transfire ad ordines aut
 religionem absque eo, quod repeti possit à no-
 centem emendato. 304. 2
 Si propriâ autoritate ob adulterium occultum dif-
 cessit, validè, non licet transfire ad ordines aut
 religionem, potestque repeti à nocente. *ibid.*
 Divortii sententiâ deprehensâ nullâ, debet recon-
 liari alteri. 304. 3
 An si in hoc casu ambo professi, unus alterum re-
 vocare possit. *ibid.*
 Si post divortii sententiam, antequam hæc translie-
 rit in rem judicatam, innocens incidit quoque in
 adulterium, tenetur conjugi dimisso reconciliari,
 etiam dum ejus adulterium est occultum. 304
 Secus est, si post sententiam, quæ jam transit in ju-
 dicatum, commisit adulterium. *ibid.*
 Divortio facto, apud quem conjugum educandæ
 proles. 305. 1
 Si divortium factum neutrius vel utriusque conju-
 gum culpâ liberi minores triennio, apud Ma-
 trem, maiores apud Patrem ejusque sumptibus
 alendi. 305. 2
 Divortio facto, an & à quo præstanta alimenta
 uxori. 306
 Divortio facto culpâ viri, uxori restituenda dos
 & medietas lucratorum usque ad tempus divortii.
ibid.
 307. 1
 Facto divortio ob adulterium uxoris, neque dos,
 neque pars acquisitorum est restituenda. *ibid.*
 Idem est, si divortium factum ob quocunque aliud
 delictum uxoris. *ibid.*
 Extenditur hoc ipsum. 307. 2
 Secus est, si vir propria autoritate separavit se ab
 adultera. 307. 3
 Item, si uxor post divortium reconciliata. *ibid.*
 Item si innocens post sententiam divortii, etiam
 quæ transit in judicatum, commisit adulterium.
ibid.
 An id ipsum procedat, si vir ante sententiam pactus
 cum uxore adultera de non acculando illam cri-
 minaliter, dein incidat in adulterium. *ibid.*
 Facto divortio, maritus num amittat bona para-
 phernalia. 307. 4
 Amittit donationem propter nuptias vir adulter,
 eamque lucratur uxor innocens. 307. 5
 In causis divortii quod ad vinculum judex alius non
 quam Ecclesiasticus. 308. 1
 In causis divortii citans & cognoscens Judex Laicus,
 quam pœnam incurrat. *ibid.*
 Dominus.
 Dominis invitatis liberè matrimonium contrahere
 possunt servi adscriptiti, quin & proprietatis.
ibid.
 198. 1 & 2
 Domini peccant mortaliter, & ab Ecclesia, si ei sub-
 jecti, removendi, dum servos à contrahendo
 matrimonio impediunt. 198. 2
 An

Index accuratus & copiosus.

- A**n puniretū conscientia possine servum sc̄ invitis
contrahentem matrimonium. 198. 2
- D**ominis invitis contracta matrimonia servorum
irritare potest jus civile, & de facto illis interdi-
xit, 198. 2
- H**uic Dispositioni derogatum per Jus Canon. *ibid.*
- A**n Dominus & quando indirecte impedit possit
matrimonium servi, vendendo v.g. in terras lon-
ginquas. 199
- S**i Dominus servum tradat in matrimonium per-
sona liberæ ignara hujus servitutis, nec eam de-
teget, studio tacens, eo ipso servus consequitur
libertatem. 200. 1
- I**dem est si servum tradat nuptii dotale iinstrumen-
tum conficiens homini libero etiam scienti servitu-
tem. 200. 2
- A** Domini potestate debitisque ei servitiis non exi-
mitur servus contrahens matrimonium sive cum
libera, sive cum serva. 200. 3
- A** Domino non ita occupari possunt servi, qui
conveniente tempore vacare possint matrimonio
reddendo debitum. *ibid.*
- D**ominus gravis negotii causa mittere potest ser-
vum conjugatum in longinquas terras. *ibid.*
- D**onatio.
- D**onatio nunquam præsumi debet, quoties alia cau-
sa quam Donationis intelligi potest. 142. 2
- D**onatio propter nuptias quæ. 307. 5
- D**onationem propter nuptias amittit vir adulter, &
lucratur uxoris. *ibid.*
- D**onatio inter virum & uxorem duplex est, alia ex
mera liberalitate, alia propter causam. 309
- Q**ualis est Donatio propter nuptias facta à marito in
compensationem datæ sibi dotis ab uxore. *ibid.*
- Q**uæ soluto matrimonio redit ad maritum supersti-
tem aut ejus hæredes. *ibid.*
- T**alis etiam, an Donatio, quæ sit causa remuneratio-
nis ob præstata ab uno conjugum alteri obsequia
ordinariè indebita. *ibid.*
- D**onatio merè liberalis facta stante matrimonio in-
ter conjuges est invalida tam Jure Civili, quam
Canonico. 310. 1
- V**alida tamen est, si ex ea donans pauperior non fiat,
cum locupletatione donatarii. 310. 2
- I**tem valet, eis donatarius fiat exinde ditor, modò
donans non fiat pauperior. *ibid.*
- H**ujus rei plura exempla. *ibid.*
- I**tem valet, dum donatum est exigui pretii, vel etiam
mutua Donationis, quarum una alteram non
notabiliter excedat. 310. 3
- I**tem, quæ vit remittit uxori usuras dotis non lo-
luta ex conventione debitas. *ibid.*
- I**tem gratuita concessio ædium, usus servorum, ani-
malium, vestium. *ibid.*
- I**tem facta inter Regem & Reginam aliósque Prin-
cipes vel Comites. *ibid.*
- I**tem donatio facta mortis causâ, non tamen cum
conditione, ut sit irrevocabilis. *ibid.*
- R**emissio pretii rei empta ex toto velex parte, si fiat
animo donandi inter conjuges, uti & remissio
debiti est invalida. *ibid.*
- D**onatio merè liberalis inter conjuges putativè tan-
tum tales, an valeat. 311
- D**onatio gratuita inter conjuges ab initio invalida
ex post validatur per juramentum de non revo-
cando illam. 312. 1
- I**tem per mortem naturalem donantis, si is eam
in vivis non revocavit, modò eo vivente res
donata sit tradita, ejusque possessio translata.
312. 2
- I**tem per mortem civilem donantis, 312. 3
- Q**uod limitatur. *ibid.*
- D**os. Dotare.
- Q**uandonam deflorator Virginis tenetur eam do-
tare. 19. 3
- Q**ui vi, metu injusto, importunis precibus deflo-
rat non tenetur copulativè eam ducere & dotare.
19. 4. 5
- Q**uantam dotem debeat dare deflorator Virginis à
se seductæ. 19. 6
- D**otem num excedere possint arrha. 34. 2
- D**otem concessam uxori tanquam adolescenti &
nobili eam non tenetur reservare filius. 41
- O**b dotis promissæ defectum solvuntur sponsalia,
71. 1
- D**otare filiam minorem 25. annis, quin & majo-
rem nubentem contra voluntatem suam tene-
tare Pater. 99. 2
- D**otis constitutio est propria hominis liberi, & eo
ipso, quod Dominus præstet illam ancillæ vel
servo, centetur facere liberum. 200. 2
- D**os & medietas lucratorum usque ad tempus di-
vortii restituenda uxori facto divortio culpâ viri.
307. 1
- N**eque dos, neque medietas lucratorum restitu-
enda, si divortium factum culpâ uxoris. *ibid.*
- Q**uod ipsum extenditur. 307. 2
- S**ecus est, si vir propria autoritate se separaverit
ab uxore adultera. 307. 3
- I**tem, si innocens post sententiam divortii, etiam
quæ transiit in judicatum, admisit quoque adul-
terium. *ibid.*
- D**os de jure communi potest fieri tam ante quam
post matrimonium. 309
- S**oluto matrimonio, redit ad uxorem ejusve hære-
des, aut patrem donantem. *ibid.*
- E**piscopus.
- E**piscopus pro sua Diœcesi num constituere possit
impedimenta dirimentia matrimonii. 102. 6
- E**piscopus in impedimento non contrahendi cum
alia sponsalia nata ex voto simplice non nubendi,
dispensare cur nequeat. 107
- E**piscopus qualiter dispensare nequeat cum impu-
beribus ad contrahendum matrimonium. 139
- E**piscopus absolvere nequit à suspensione incursa à
parocho ob assentiam matrimonii sine proclama-
tionibus vel testibus in debito numero non
adhibitis. 166. 6. *vide Suspensi.*
- A**b iis tantum censuris Papæ referatis absolvere
potest, quæ nec publica, nec ad forum exter-
num deductæ, *ibid.*
- N**equit dispensare in decreto Concilii generalis. *ibid.*
- E**piscopus num dispensare possit in tempore, quo
prohibent solennes nuptias. 259
- E**piscopus solus est Judge competens in causis ma-
trimonialibus. 272. 2
- E**rro.
- E**rror circa substantiam seu individuum personæ
redit matrimonium nullum. 125. 1
- S**ecus est de errore circa qualitatem, eis sit antece-
dens. 25. 2
- N**isi tamen contractus habeat expressam & actua-
lem voluntatem non contrahendi cum hac mulie-
re, nisi habeat hanc qualitatem. 125. 3
- E**rror conditionis servilis, quo jure tritat matrimo-
nium. 128
- E**unuchus.
- E**unuchi utroque testiculo carentes sunt jure nature
incapaces contrahere matrimonium. 239
- E**xcom-

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarunt.

Excommunicatio.

Excommunicationem incurunt ipso facto Domini temporales cogentes minis subditos ad contrahendum matrimonium; secus est parentibus & Dominis non temporalibus. 97

Veram excommunicationem importat pena anathematis. 97

Executio.

Executionem testamenti prioris mariti, si habeat uxor superstes, amittit transundo ad secundas nuptias. 315. 7

Expensa.

Expensas factas in parandis nuptiis justè resiliens à sponsalibus, an solvere teneatur alteri parti. 76

Cuius conjugis expensis alenda proles factò divortio quòd ad thorum vel etiam quo ad vinculum. 305

Fama.

Fama orta à viris fide dignis de impedimento sufficit ad solvendam sponsalia. 74. 4

Fama de morte conjugis per se non præstat certitudinem moralem. 32. 4

Qualiter ut eam præstet suffulta alii circumstantis, conjecturis, indiciis probanda. ibid.

Fœmina.

Fœminam cognoscens sine vi & dolo & citra spem factam matrimonii, ad quid teneantur. 29. 4

Qui facta promissione matrimonii seduxit fœminam ad copulam, non satisfacit eam dotando, sed tenetur determinatè eam ducere. 19. 7

Limitatur hoc ipsum varie. 19. 8

Fœmina non possunt adoptare. 214. 1

Fœmina non consentunt impotentes ob senium ad matrimonium. 239

Fœmina ob arctitudinem inepta congressui, dum ei sine gravi periculo subveniri potest, ant teneatur parti cisuram. 247. 2

Fœmina, quæ ob arctitudinem cognosci non potuit, & ideo separata à vita, qualiter huic reddenda, postquam probatum, eam ab alio cognitam. 248

Fœmina probare nitenti impotentiam viri elapso triennio, negatur audiencia. 250. 2

Feudum.

In feudo an & qualiter constitui possint arrhae. 38. 4

In feudo succedere possunt legitimati per sublequens matrimonium. 264. 3

Fidejussor.

Fidejussores num adhiberi possint ad majorem sponsalium firmatatem, & ad quid teneantur. 21. 1

Fidelis.

Fidelis ex dispensatione Papæ cum infideli contrahens matrimonium, non suscepit sacramentum. 83

Fideles num contrahere possint matrimonium absque eo, quod suscipiant Sacramentum. 84

Fidelis baptizans filium infidelis non contrahit coagnationem spiritualem, idem est, si levet eum. 209. 3

Filius. Filia.

Fili nomen in singulari numero prolatum ad solos masculos, prolatum in plurali ad utriusque sexus liberos extenditur. 260. 1

Filios suos legitimare possunt Principes, non tamen Comites Palatini. 268. 3

Filius ad contrahendum matrimonium est liber, sui juris, & parentibus non subditus. 12. 2

Filius tacens & non contradicens, dum in ejus praesentia pater nomine illius contrahit sponsalia, consentire censetur. 15. 2

An idem sit, si parentes proabsentibus filiis con-

R.P. Lenz. Jur. Can. Lib. IV.

trahunt sponsalia eorum non contradicentium nomine, postquam de eo facti certiores. 15. 3

Ut filius in hoc casu censeatur consensisse, debet illi facta notificatio fuisse per ipsos parentes. ibid.

Filius familias pubes inconsulto patre promittere potest arrhas ex bonis, quorum ipse haber dominium & administrationem. 39. 3

Filius impubes ne quidem de licentia patris eas concedere potest. ibid.

Filii quando & qualiter cogi à parentibus ad contrahendum matrimonium possint. ibid.

Filium aut filiam nubentem indignè invitis parentibus quando exhortare possint parentes. 99. 1

Tementur ad petendam eorum consilium in ordine ad contrahendum matrimonium. ibid.

Filiam minorem 25. annis, quin & majorem etiam indigno nubentem contra voluntatem suam, patre dotare tenetur. 99. 2

Filius quod statum servitatis vel libertatis sequitur matrem, non patrem, idque etiam natus ex matrimonio non legitimo, aut ex propriâ ancilla. 201. 1

Quoad nobilitatem & dignitatem sequitur patrem. 201. 3

Filio prioris thori conjux transiens ad secundas nuptias, tenetur relinquere bona quoque titulo accepta à prædefuncto coniuge, quod proprietatem. 315. 4

Fallit hoc ipsum in pluribus casibus. ibid.

Qualiter amittat tuelam & educationem filiorum mater. 315. 4 & 5

Qualiter consentiendo filii in secundas nuptias patris liberent eum ab obligatione relinquendi illis bona accepta à prædefuncta uxore. 315. 4

Fiscus.

An fisco cedat sponsalia largitas, dum sponsi consciū impedimenti contrarerunt sponsalia. 45. 3

Fornicatio.

Per fornicationem sponsorum cum alio contra quam virtutem peccetur. 40. 4

Per Fornicationem sponsi cum alia, num irrogatur gravis injuria sponsi. ibid.

Per Fornicationem sponsæ cum alio infertur gravis injuria sponsi. ibid.

Fornicatio hæc non habet rationem adulterii. ibid.

Ob Fornicationem utrinque sponsi num uterque resilire possit à sponsalibus. 62. 3

Ob Fornicationem sponsæ factam ante sponsalia postea priùs cognitam, resilire potest sponsus. 67

Non tamen id potest sponsa ob talem Fornicationem sponsi. ibid.

Frater.

A Fratre nomine fratrī vel fororis præsentis non contradicentis facta sponsalitia an valeant. 15. 4

Furius.

Furiosi contrahere nequeunt sponsalia nisi pro tempore lucidi intervalli, ita etiam, ut tunc valida maneat redeunte furore. 47. 1. & 2

A Furioso gestus actus dum dubitatur, an gestus tempore lucidi invalli, præsumitur gestus tempore furoris. 47. 2

Gradus.

G Radus consanguinitatis quis dicatur. 221. 4

Pro Gradibus consanguinitatis cognoscendis & computandis, que sint regulæ. 222

Pro linea recta hæc est regula tam Jure Civili quam Canonico recepta: tot gradibus unus ab altero diffat, quot generationibus medianis ab eo descendit. 222. 1

Pro

Aa

Index accuratus & copiosus

- Pro linea transversa quot gradibus personæ à communi sp̄ite tot inter se distant. 222. 2
 Pro linea transversa quæ regula. 222. 3
 Hæc graduum computatio an in utroque jure servetur pariformiter. 223
- Hæres, Hæreditas.**
- H**æreditatis legatio facta Titiz, si nubat Cajo, valet. 24. 2
 An valeat, dum Cajus est consanguineus Tiriæ. *ibid.*
 Hæreditatem sub conditione non nubendi adire quis potest primò & iteratò nubens. 25. 4
 Sub privatione Hæreditatis facta conditio, si nubat extra familiam vel ignobilis, subsistit. 28
 In hæreditate succedere possunt legitimati per subsequens matrimonium. 264. 3
- Hæreticus.**
- Hæretorum matrimonia num valeant in vi consuetudinis, quæ abrogata impedimenta dirimentia matrimonii. 103
 Ad hæreticos non extendit se impedimentum disparitatis cultus. 116
 Cum Hæreticis conjugia Catholicorum sunt prohibita jure Ecclesiastico. 117. 1
 Sunt illicita iure naturæ, quando est periculum perversionis Catholicæ, vel educationis prolium in hæresi vel magnorum iurgiorum. 117. 2
 Secus est, dum in aliqua provincia vel etiam hic & nunc cessat tale periculum. *ibid.*
 Ubi tamen Catholicæ non permittuntur profiteri religionem suam, an cessante hoc periculo Catholicæ contrahere possint cum hæreticis auctoritate priuâ. 117. 3
 Stante dicto perversionis periculo, an in aliquibus casibus honestati & licitum reddi possit tale matrimonium. 117. 4
 In locis hæretorum matrimonia clandestina contracta an valeant. 146.
 Hæretorum parochus proprius est parochus Catholicus, in cuius parochia degunt. 147. 3
 Hæreticus baptizans, aut levans ex baptismato, aut confirmatione problem Catholicæ contrahit cognationem spiritualem. 213
 Hæreticum conversum Catholicus, qui se propria auctoritate ab eo separavit, tenetur recipere. 298. 1
 Non tamen iudicio Ecclesiæ declaratum, quin & in eo casu potest religionem. 298. 2
 Hæreticus damnatus respiciens non potest mutare statum invito Catholicæ, sed tenetur ad eum redire, si is velit. 298. 4
 Hæreticus habente copulam cum Catholicæ conjugie ante sententiam, hic non centetur remittere jus se ab eo separandi; secus, si habeat copulam post sententiam. 298. 5
- Hermaphroditus.**
- Hermaphroditus qualiter contrahere possit matrimonium. 242
- Honestas, Publica.**
- Honestatis publicæ impedimentum dirimens matrimonii quid sit. 109. 1
 Inter quos dirimunt matrimonium. *ibid.*
 Est introductum solo Jure Ecclesiastico. 109. 2
 Olim dicimebat tam ortum ex sponsalibus quam ex matrimonio rato, ad quarum gradum inclusivè. 110. 1
 Hodie ortum ex sponsalibus non nisi ad gradum primum, ortum ex matrimonio rato adhuc ad gradum quartum. 110. 2
- Non oritur ex sponsalibus invalidis, etiam si defecas invalidans ea sit occultus. 111. 2
 Oritur ex matrimonio irrito aliunde quam ex defecatu consensu. 111. 3
 Oritur ex sponsalibus contractis à pubere cum minore septennio, in quo malitia superat ætatem. 111. 4
 Non oritur ex sponsalibus incertis. 112. 1
 Non oritur ex sponsalibus & matrimonio contractis conditionatis ante impletam conditionem. 112. 2
- Ignorantia.**
- I**gnorantia juris non excusat ignorantem, non tamen nocet tertio. 260. 3
 Ignorantia affectata aequalet scientiæ. 260. 4
- Illegitimus.**
- Illegitimi qualiter censeantur filii nati omissis denunciationibus ex matrimonio invalido ob impedimentum consanguinitatis & affinitatis alii de probabilitate ignorato. 164. 1. & 3
 Secusest, si nascentur sublata clandestinitate, Ecclesia per sententiam judicante esse verum matrimonium. 164. 4
 Illegitimi omnes sunt, qui extra matrimonium ex copula forniciaria nati. 260. 11
 Horum alii sunt naturales, & hi quinam Jure Canonico & quinam Jure Civili. *ibid.*
 Illegitimi naturales si dicuntur manzeres, qui nati ex forco. *ibid.*
 Illegitimi quinam dicuntur spurii, quinam dicuntur spurii sacrilegi. *ibid.*
 Illegitimi sacerdtales ad nulla munia Ecclesiastica neque ad ordines, etiam minores, promoveri possunt. 261
 Illegitimi regulares ad quæ promoveri nequeant. 262
- Impedimentum.**
- Impedimentum solum impediens supervenientis sponsalibus, excepto voto religionis & castitatis, non solvit sponsalia ex parte innocentis. 65. 1
 Ob impedimentum dirimens solvuntur ex parte innocentis, ita etiam, ut is non teneatur admittere dispensationem ab eo. 65. 3
 Impedimento occulto, qnod, si sciretur, retraheret à sponsalibus, laborans num ex tacito contrahere possit sponsalia. 68
 Fama de impedimento sufficiens est ad dissolvenda sponsalia jurata. 74. 3
 Impedimentum dirimens falsè existimans subesse, an validè consentire in matrimonium possit. 74. 3
 Impedimenta matrimonii quotuplicia. 102. 1
 Impedimenta hec, quantum est ex natura rei, inclusis constitutionibus Ecclesiasticis, constitutre potest omnis Magistratus, etiam civilis, habens potestatem ferendileges. 102. 2
 Impedimenta hec statuendi potestas respectu fiduciarum Magistrati seculari sublata est ab Ecclesia. 102. 3
 Respectu tamen infidelium sibi subjectorum ea statuere possunt. 102. 3
 Uti & Principes Ethnici pro infidelibus sibi subjectis. 102. 4
 Impedimenta dirimentia statuendi potestas reservata summo Pontifici. 102. 6
 Hæc impedimenta nonnisi generalibus canonibus ab eo aut generali concilio ab illo confirmato statui possunt. *ibid.*
 Num ea constituи possint ab Episcopo pro sua Diœcesi. *ibid.*
 Impe-

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- Impedimenta dirimenti num abrogari & nova
institui possint vi consuetudinis legitimæ pra-
scriptæ. 103
- Impedimenta impeditia quæ. 104. 1
- Quænam ex illis non sint amplius in usu. 104. 2
- Impedimenta dirimenti quæ. 105. 1
- Cum impedimento dirimenter attentans, aut de facto
contrahens matrimonium peccat mortaliter con-
tra virtutem, cuius intuitu constitutum. 105. 2
- Cum impedimento quoquaque contrahatur, com-
mittitur sacrilegium. ibid.
- Cum quo impedimento contractum, exprimen-
dum in confessione. 105. 3
- Impedimentum catechismi quid sit, & num subla-
tum per Trident. 106
- Impedimentum contrahendi cum alia inducunt
sponsalia valida pura. 107
- Non tamen illud inducunt sponsalia contracta post
& contra sponsalia prima. ibid.
- In hoc impedimento dispensare nequit Episcopus
ideo, quia per sponsalia prima jus quæsumum ter-
rito. ibid.
- Impedimentum publicæ honestatis quid, quo iure
inductum, inter quos, ad quem gradum dirimat,
110. vide Honestas publica.
- Non oritur hodiecum ex sponsalibus quacunque
ratione irritis, etiam si defectus irritans ea, sit
occultus. 111. 2
- Oritur ex matrimonio irrito aliunde quam ex defec-
tu consensu modo sicut olim. 111. 3
- Oritur ex sponsalibus contractis à pubere cum mi-
nore septennio, in quo tamen malitia supplet
etiam. 111. 4
- Non oritur ex sponsalibus incertis. 112. 1
- Neque ortum ex sponsalibus contractis condicio-
natè ante impletionem conditionis, bene tamen
hac impleta. 112. 2
- Impedimentum hoc morte alterius sponsorum non
cessat. 113. 1
- An cesseret dissolutis sponsalibus mutuo consensu, vel
etiam ex alia causa. 113
- Impedimentum disparitatis cultus, quid sit, quo
jure dirimat matrimonium, an extendatur ad ca-
techumenos. 114. & leqq. vide Cultus disparitas.
- Impedimentum hoc non extendit se ad hæreticos.
116.
- Impedimentum dirimens hodienum est raptus, non
quidem perpetuum, sed temporale, donec rapta
sua restituatur libertati. 112. 1
- Impedimentum matrimonii quinam teneantur de-
nunciare factis denunciationibus. 116
- Ut impedimentum criminis inducatur, non suffici
machinatio mortis, sed requiritur mors actu se-
cunda. 112. 2
- Requiritur, ut occiso sit ex intentione contra-
hendi matrimonii cum superstite coniuge. 113. 1
- Hæc intentio ferri debet in determinatam perso-
nam, conjugem nimis occisi. 113. 2
- Num debeat esse extrinsecè manifesta eidem. 113. 4
- Ista intentio in foro externo præsumitur adfuisse,
ibid.
- Impedimentum criminis an incurritur à nescienti-
bus illud tali criminis annexum. 114
- Impedimentum criminis num sit propriæ pœna,
ibid.
- Impotentia.
- Ad explorandum, num potentia ad coeundum
& generandum sit temporalis, quantum tempus
concedatur. 140
- Impotentia ad generandum quæ dicatur. 236
- R. P. Leur, Jur. Can. Lib. IV.*
- Impotentia ad copulam quæ sit. 236. 1
- Impotentia hæc provenire potest ex causa naturali
intrinseca vel ex causa extrinseca & accidentaria.
ibid.
- Impotentia ad copulam alia est absoluta, nimis
respectu omnium fœminarum, alia respectu de-
terminata personæ. 236. 2
- Alia temporalis alia perpetua. ibid.
- Impotentia perpetua nomine veni non tantum
quæ sine morte, sed & quæ sine illius aut gravis
morbi periculo tolli nequit. 237
- Illi nomine non venit, si medicorum judicio tolli
possi, patiens verò renuat, aut admittere non te-
neatur curacionem. ibid.
- Perpetua non est, dum fœmina scit non posse se sine
manifesto sua aut prolis lux periculo concipere.
238
- Impotentia perpetua absoluta dirimit matrimonium
contrahendum, subequens verò contractum il-
lud non dirimit. 239
- Impotentia perpetua laborat vir non valeas pene-
trare vas fœmineum, et si in introitu semen ef-
fundat, & fœmina partem aliquam attrahat. 239
- Senes decrepiti non cesentur impotentes, si natura
vel arte medica juvari possunt ad habendam co-
pulam. ibid.
- Secus est de senibus omnino exhaustis, qui judicio
medicorum ad id juvari nequeunt. 240
- Impotentes ob senium non censentur fœminæ. 239
- Impotentia perpetua coëundi num irriter matri-
monium contrahendum cum ea persona respectu
cujus est. 244
- Impotentia hac sublatâ per miraculum, manet nul-
lum, secus est sublatâ illâ consuecis Ecclesiæ exor-
cismis. ibid.
- Impotentia temporalis non impedit matrimonium
contrahendum. 245
- Impotentia perpetua superveniens non dirimit ma-
trimonium consummatum, sed ratum tantum.
246. 1
- Impotentia effundendi verum semen superveniens
non impedit petitionem & redditionem debiti.
246. 2
- Impotentia seminandi intta vas superveniente non
prohibentur conjugibus oscula tactus, circa pol-
lutionis periculum. ibid.
- Impotentia generationis (ut dum mulier sit, se
semper edere fœtus mortuos aut concipiendo ex-
poni se periculo, non tenerur reddere debitum,
potest tamen petere. ibid.
- Impotentia fœmina propter arctitudinem coitus an
& quando teneatur pati scissuram. 247
- De potentia dubius peccat mortaliter contra-
hendo matrimonium. 249. 1
- De ea dubius, stante eo dubio, postquam contraxit,
potest petere & reddere debitum. ibid.
- Impotentia certa, dum dubitatur, an præcesserit
matrimonium, quid præsumendum. 249. 3
- Impotentia semper præsumenda accidentalis, dum
dubitatur, an sit naturalis, an accidentalis. 249. 4
- De potentia viri allegando eam reclamans conjux
intra bimestre, à contracto matrimonio audien-
da, et si vir neget. 250
- Impotentia qualiter reclamare possit. 251
- Ad impotentiam explorandam non requiritur trien-
nium, dum de ea constat per signa clara. 252
- Neque in eo casu requiritur Juramentum conjugum.
ibid.
- Impotentia manente dubiâ post delatum juramen-
tum, requiritur triennium. 152. 2
- Aa 2 Quo

Index accuratus & copiosus

- Quoelaps⁹, veritate nec dum cognit⁹ standum
p̄o matrimonio. *ibid.*
- Triennium hoc qualiter debeat esse continuum, &
num computandum à tempore intentiar⁹ copulae. *252. 3. & 4*
- Ad impotentiam explorandam præter triennium
conjugum fatentium impotentiam requiritur jura-
mentum. *253*
- Ad impotentiam explorandam inspectur⁹ matro-
næ quot & quales requirantur. *254*
- Ob impotentiam propria autoritate recedens con-
jux an & qualiter restituenda.
- Impuberis conando ad copulam quando peccent. *135*
- Cum impuberibus ad matrimonium, qualiter pos-
sit Episcopus dispensare. *139*
- Ab impuberibus commissa peccata carnis qualiter
perfecta præsumuntur, & quā pœnā punienda. *140. 2*
- Impuberis ante adeptam pubertatem sponsalia mu-
tuo consensu dissolvere nequeunt eā adeptā pos-
sunt. *141. 1*
- Impuberum sponsalia non confirmantur juramen-
to. *ibid.*
- Impuberis.**
- Inter impuberis celebratum nulliter matrimonium
constituit sponsalia. *17*
- Impuberis nacha pubertate resilire possunt à spon-
salibus. *30. 1*
- Inter impuberis facta promissio contrahendi ma-
trimonii de facto constituit sponsalia. *46*
- Inter impuberis contracta sponsalia ante comple-
tum septennium sunt jure canonico irrita. *131*
- Ut hæc sponsalia valida sint, septennium mathe-
maticè completum requiriſur. *122*
- Impuberis contrahentes sponsalia ante perfectum
ulum rationis qualiter peccent. *734*
- Impuberis contrahentes ante septennium spon-
salia, num ea valeant, dum constat eos pollere
perfetto usū rationis. *133*
- Qualiter peccent sponsalia de præsente contrahen-
tes impuberis. *135*
- Infans.**
- Infanti facta promissio matrimonii quousque ob-
liger. *9. 2*
- Infideles.**
- Infidelium matrimonium non est Sacramentum. *81. 2*
- Fidelis cum infidi ex dispensatione contrahens
matrimonium, an sulpiciat Sacramentum. *83*
- An & quando infideles contrahant impedimentum
criminis. *188*
- Infidelis etiam post conversionem non contrahit
cognitionem spiritualem cum ea, quam bapti-
zavit. *209. 2*
- Infideles, dum contraxerunt in secundo ulteriore
gradu linea obliqua, dum convertuntur ad fi-
dem, non sunt separandi. *227*
- Infidelium matrimonium ratum utroque perma-
nente in infidilitate, est indisolubile. *281*
- Infidelium matrimonium consummatum, an post
utrinque conversionem per Papam ex justa cau-
sa solvi possit. *ibid.*
- Infidelium uno converso ad fidem, in quibus casis
solvatur eorum matrimonium consumma-
tum. *283. 1*
- An etiam solvatur extra hos casus, ita ut fidelis inire
possit aliud matrimonium. *283. 2*
- An infideles, qui contraxerunt in secundo ulterior-
ve gradu, conversi ad fidem sint separandi. *289*
- Inimicitia. *70*
- Inimicitia gravi orta inter Sponſos solvuntur spon-
falia. *ibid.*
- Idem est de gravibus inimicitiis inter sponsorum
Parentes aut consanguineos. *ibid.*
- Interdictum.**
- Interdictum Ecclesiasticum respectu matrimonii
quid sit, & quæ interdicta hoc nomine veniant,
vel non veniant. *258. 1*
- Hoc interdictum de non contrahendo matrimonio
procedere potest à parocho, dum probabilis co-
jectura de impedimento appare. *258. 2*
- Vi interdicti hujus etiam à Papa procedentis non ir-
ritatur matrimonium, nisi habeat adjunctam
clausulam irritantem. *258. 3*
- Interdictum hoc etiam à Parocho procedens indu-
cit obligationem gravem. *258. 4*
- Hujus interdicti transgredores in pœnam ad tem-
pus à Judge designandum separantur. *ibid.*
- Judex.**
- Judex manens dubius, num sponsalia verè contra-
cta, quid agere debeat. *20*
- Judex Ecclesiasticus est solus Judge cognitionis,
dum agitur de valore sponsalium vel de causā ea
solvendi. *54. 1*
- Judex compulsionis ad ea complenda esse potest
etiam Laicus. *ibid.*
- Ad Judicem, dum defertur causa resilendi à
sponsalibus, num opus sit cognitione judiciali. *54. 2*
- Judicis authoritas quando necessaria ad dissolven-
da sponsalia. *72*
- Judex in causa dissolutionis sponsalium non est pa-
rochus. *73*
- Judex competens in causis matrimonialibus quis. *272. 1*
- Judex competens in iis sine speciali mandato est
Vicarius generalis Episcopi, Capitulum fede va-
cente, ejusque Vicarius, an etiam Officialis. *272. 2*
- Judex qualiter procedere debeat in concedendo
divortio ob sc̄vitiam. *293*
- Judex in causis matrimonialibus quoad valorem &
dissolutionem matrimonii est solus Ecclesiasti-
cus. *308. 1*
- Judex in questionibus matrimonialibus, qua sunt
meri facti, si non resolvantur in questionem
juris, potest esse sc̄ularis. *ibid.*
- Judex facultatis citatus & cognoscens causam diver-
titi, an incurrit excommunicationem Bullæ cor-
ræ. *ibid.*
- Neque in illum tanquam in arbitrum dictæ cau-
ſæ compromitti possunt. *ibid.*
- Nomine Judicis Ecclesiastici in ordine ad illas, qui
veniant. *308. 4*
- Quisnam respectu illarum sit judge ordinatus. *308. 4*
- Judæus.**
- Judæis qualiter licitum dare libellum repudii. *288. 1*
- Jurisdictio.**
- Jurisdictio voluntaria ubique & à quocunque Ju-
dice exerceri potest. *268. 1*
- Talis est, quæ à subdito prorogari potest. *ibid.*
- Contentiosa, quando à Patre exerceri nequeat in
filium. *ibid.*
- Jura.**

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

Juramentum.

Ad juramentum quandonam admitti aut compelli
possit negans contracta à se sponsalia. 20. 2.
& seq.

Juramentum appositum sponsalibus non est obliga-
torium. 23. 4

Juramento cujusque, qui ea confirmat, qua ad
animum spectant v. g. scientiam, ignorantiam,
intentionem standum. 66

Juramento non confirmantur sponsalia impube-
rum. 141. 1

Juramentum conjugum fatendum impotentiam, an
& quale requiratur præter triennium concessum,
ad explorandum eam. 253

Præter illud opus inspectione num sit. ibid.

Jus patronatus.

Ad jus patronatus legitimare possunt Principes se-
culares. 267. 4

Legatus.

L Egatus Papæ in Provincia sua legationis potest,
qua Episcopus. 148

Legatus nomine alieno levans ex Baptismo non
incurrit cognitionem spiritualem. 210. 1

Legatum.

Legatum factum Titia, si nubat, quando valeat.
24. 2

Legatum quandonam amittat vel non amittat le-
gatarius, gravatus ducere Titiam. 24. 2. & seq.

Legatum factum certa personæ, si contrahat ma-
trimonium, et competit, si spirituale matrimonium
ineat facta religiosa. 24. 10

Legatum factum indefinitè personis maritandis
obvenire nequit ingredientibus religionem, ibid.

Secus est, si personæ maritandæ sint consanguineæ
testatoris. ibid.

Legato vel donationi adjecta pena retrahens à
nuptiis, habetur pro non adjecta. 25. 1

Limitatur hoc ipsum. ibid.

Legatum relictum sub conditione non nubendi
adire potest primo & iterato nubens. 25. 4

Legatum sub conditione pendente à consensu alte-
rius manet purum rejecta conditione. ibid.

Ut legatum concessum sub conditione non nuben-
di secundò non peratur tempore luctus, non est
correclum per jus canonicum. 347

Legitimatio.

Legitimatio qualiter definita. 263. 1

Alia fit vi subsequentis matrimonii inter eorum
Parentes, alia vi rescripti Principis. 263. 2

Legitimatio qualiter distinguitur à dispensatione.
263. 3

Legitimatio vi subsequentis matrimonii locum ha-
bet tam in jure canonico, quam civili, fictione
juris retracto hoc matrimonio ad tempus, quo
geniti. 264. 1

Iaque etiam si inter copulam fornicariam, ex qua
genitus illegitimus & matrimonium cum matre
eius intercesserint alia matrimonia. ibid.

Legitimatio hæc fieri potest ab avo, respectu ne-
potis, filio illius illegitimo mortuo. ibid.

Item per matrimonium, in quo deficiunt solenni-
tates. 264. 2

Neque impeditur contradictione parentum, aut
etiam ipsorum filiorum, quantum est de jure ca-
nonico, secus de jure civili. ibid.

In materia legitimacionis prævalit jus canonicum.
ibid.

Legitimatio hæc revocari nequit ob ingratitudi-
nem, sicut ob eam revocari potest facta à Prin-
cipe. ibid.

Fit hæc legitimatio ad omnia, quæ filiis legitimè na-
tis de jure competit, excepta promotione ad
Cardinalatum. 264. 3

Legitimatio taliter succedit patri in emphyteusi ec-
clesiastica, feudo, majoratu, hereditate, nobili-
tate, principatibus, regnis. ibid.

Num etiam præferendi filiis natu minoribus legit-
imè natis. ibid.

Excludunt substitutum in majoratu & similibus, si
is sine liberis decedat. ibid.

Requiritur ad hanc legitimationem, ut illegitimus
natus ex parentibus tunc habilibus ad contra-
hendum matrimonium. 264. 4

An legitimetur per subsequens matrimonium
conceptus ex parentibus inhabilibus, natus ex
habilbus. 264. 4

An sic legitimetur concepti & nati ex obstricis
impedimento ditimente, ignorantibus hoc im-
pedimentum. ibid.

Ad legitimationem, quæ fit per Principem, requi-
ritur, ut parentibus legitimandi matrimonium
saltem moraliter sit impossibile. 265. 2

Item præter dictam impossibilitatem requiritur spe-
cialis causa legitimandi. 265. 3

Ad eam faciendam, maximè à Principe seculari,
spectata juris dispositione, requiritur consensus
parentum legitimandi. 265. 4

Quod ipsum limitatur. ibid.

Potest tamen etiam invitum legitimare Princeps
utens plenitudo potestatis. ibid.

Item requiritur, ut in impetratio legitimacionis
fiat mentio corum, quibus per legitimationem
creari potest præjudicium. 265. 5

Quinam sunt, quibus posset præjudicari. ibid.

Item exprimenda qualitas illegitimi in specie.
265. 6

Legitimatio facta à Principe seculari extendit se
ad spurious. 266

Non extendit se ad inhabilitates inducetas jure
Pontificis; dum legitimatio facta per subse-
quens matrimonium extendit se ad inducetas
jure civili. ibid.

Hæc legitimandi potestas competit Principibus,
tam ecclesiasticis, quam secularibus, non nisi
supremam jurisdictionem exercentibus, nulli
subjectis. 267. 1

Infiores, ut Legati Apostolici in spiritualibus,
Comites Palatini in secularibus, non nisi po-
testate commissoriæ à summis Principibus accepta
legitimant. ibid.

Legitimare omnes fideles ubique existentes, quod ad
omnia spiritualia potest Papa. 267. 2

Non tamen ad temporalia, nisi suæ jurisdictioni
temporali immediate subjectos. ibid.

Poterit tamen & ipsum ex cœla aliqua gravi peri-
rente ad bonum spirituale regni alicujus. ibid.

Qualiter quemlibet, tam quod ad effectus politicos,
quam spiritualia indirectè legitimare dispensan-
do in matrimonio, ex quo nati invalidè contra-
eo, etiam pro tempore, quod invalidè contra-
eum. ibid.

Quid ad legitimandos spurious vi rescripti Caſarei
possint Comites Palatini. 267. 3

Legitimandi potestatem confuetudine acquirere
possunt Principes recognoscentes superiorē, &
in specie Electores, & Status Imperii. ibid.

Principes supremi seculares legitimare possunt ad
omnia

Index accuratus & copiosus

- omnia jura temporalia, nisi ex consuetudine aut speciali statuto requiratur, ut natus quis sit legitimus. 267.4
- De potestate absoluta legitimate possunt quod ad successiones in feudo, majoratu, fidei commissio, etiam cum praedium tertii, nisi legitimandus ex voluntate instituentis ea excludatur. *ibid.*
- Possunt legitimate quod ad jus patronatus, licet id nequeant quod ad alia jura spiritualia. *ibid.*
- Legitimate possunt subditos suos, dum non solum hi, sed & bona, ad quae legitimandi, existunt extra territoria illorum. 268.1
- Legitimatione est actus jurisdictionis. *ibid.*
- Legitimate possunt hi Principes suos filios, non tamen ad succedendum in Regno aut Principatu, dum à Rep. statutum, ut soli legitimi succedant. *ibid.*
- Legitimate non possunt Comites Palatini suos filios, nisi id exprimatur in rescripto. *ibid.*
- Principis legitimate potest filium Clerici ad honores & successiones etiam invito patre. 268.3
- Idem est de filio Clerici constituto in Ordinibus sacris. *ibid.*
- Legitimate possunt natos ex parentibus impeditis ad contrahendum matrimonium. 268.4
- Legitimus.**
- Legitimi alii sunt legitimi tantum, qui non per naturam, sed beneficio adoptionis censentur filii. 260.2
- Alii legitimi & naturales simul, nimirum nati ex matrimonio vere aut putativè justo. *ibid.*
- Legitimi adhuc sunt nati ex parentibus laborantibus ignorantia impedimenti, dum ea est juris. 260.3
- Item nati à parentibus, qui orto & stante dubio bona fide contraxerunt. 260.4
- Item stante matrimonio nati ex uxore, quam constat esse adulterium; quod limitatur. 260.6
- Item nati ex matrimonio, quod non erat Sacramentum, modò ex usu genitū erat verum matrimonium, non obstante impedimento ecclesiastico, alias dirimente. 260.7
- Item expositi pro legitimis habentur. 260.9
- Item nati ex legitima uxore post luceptum ordinem sacram, uxore etiam invitā matrimonio non consummato. 260.8
- Secus de natis ex alterutro conjugum post matrimonium ratum tantum professo. *ibid.*
- Item legitimi censentur, qui nati ad initium mensis septimi, uti & nati mense decimo, etiam completo, post mortem mariti. 260.10
- Item nati post mensē duodecimum, accedente bonâ famâ mulieris. *ibid.*
- Lepra.**
- Lepra non impedit matrimonium contrahendum. 195.1
- Est sufficiens causa solvendi sponsalia de futuro. 195.2
- Dissolutio tamen hæc non est inducta ipso jure. *ibid.*
- Lepra non obstat indissolubilitati matrimonii consummati, aut etiam rati tantum. 196.1. & 2
- Ob eam tamen à Papa solvi dispensativè potest matrimonium ratum tantum. 196.2
- Leprosus.**
- Leproso conjugi, quando cohabitare, eique debitum reddere tenetur, vel non tenetur conjux sanus. 197
- Lex.
- Leges pœnales de criminis perfecto & consummato intelligendæ, 192
- Liberalitas sponsalitiae.
- Liberalitas sponsalitiae quid sit. 42.1
- Largitatis sponsalitiae nomine quæ veniant. 42.2
- Largitatis sponsalitiae dominum, num transcat ad sponsam. *ibid.*
- Largitatis sponsalitiae rationem non habent donata sponsa à consanguineis vel amicis sponsi. 42.3
- Largitatis sponsalitiae, in qua quantitate fieri possit, Ex quibus bonis sponsi ea fieri possit. 43.1
- Largitatis sponsalitiae, quo tempore facienda. 43.2
- Ea olim erat donatio pura, nunc fit sub onere, ne sponsa matrimonium contrahere omittat. 45.1
- Largitatis sponsalitiae medietatem lucratur recipiens oculum ante matrimonium consummatum. 45.2
- Largitatem sponsalitiae, num lucretur sponsa vi amplexū sponsi. 45.2
- Hanc qualiter retinere possit sponsa (ponsibus nullis). 45.3
- Liberi, *vide* Filius.
- Liberi utriusque conjugum communes alendi apud matrem expensis patris, si hic divortio causam dedit; & è contra. 305.1
- Secus est, dum mater transit ad secundas nuptias, tunc enim alendi, apud quem Judge arbitribitur. *ibid.*
- Si pater innocens pauper est, & mater nocens dives, apud hanc educandi liberi. *ibid.*
- Si conjux nocens sit fidelis, & alter infidelis, non apud hunc, sed apud fidelem educandi. *ibid.*
- Liberi utriusque conjugis expensis alendi nati ex coniugio contracto nulliter. 305.3
- Libellus repudii.
- Libellus repudii erat dimissio uxoris non tantum quod ad thorum, sed etiam quod ad vinculum. 288.1
- Erat permisus in lege veteri etiam consummato matrimonio Judæis, non tamen gentilibus. *ibid.*
- In lege evangelica nec Judæis, nec aliis infidelibus concessus. 288.3
- Libertas.
- Libertas plena requiritur ad sponsalia valida. 5.1
- Libertatem consequitur servus vel serva eo ipso, quod tradat eam in matrimonium persona libertæ, etiam ignorans servitutis dominus illius. 200.1
- Idem est, si præstet servo vel servæ dotem. 200.2
- Linea.
- Linea consanguinitatis quid sit. 221.3
- Linea hæc alia est recta, & hæc vel descendentiū, vel ascendiū; alia transversalis seu collateralis, & quænam illa. Et hæc alia æqualis, alia inæqualis. *ibid.*
- Majoratus.
- M**N majoratu succedere possunt legitimati per subseqüens matrimonium. 264.3
- Maritus.
- Maritus baptizans uxoris sue prolem, ne sciat esse illius, an impediatur ab ea petere debitum. 212.2
- Maritus ad corrigendam uxorem gravibus sceleribus implicitam, qualiter possit ab ea se separare. 290.1
- Maritus

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- Matitus uxori inferre potest moderatam castigationem. 291. i
 Matitum accusare de adulterio, non est permisum uxori. 295. i
 Matitus regulariter non obligatur ad dimittendam uxorem adulteram. 297
 Marito aduersus uxorem, non contra, competit actio criminalis ratione adulterii. 302. i
 Marito accusante uxorem de adulterio, non licet uxori, opponere exceptionem adulterii mariti. ibid.
- Mater.
 Matrem, non patrem quod ad statum servitatis & libertatis sequitur filius, etiam natus ex matrimonio legitimo. 201. i
 Ut matris servitum conditionem sequatur filius, requiritur, ut mater & tempore conceptionis, prægnationis & partus fuerit serva. 201. 2
 Mater transiens ad secundas nuptias, qualiter amittat tutelam & educationem filiorum prioris thorii. 315. 4. & 5.
 Mater secundum nubens nequit ob ingratitudinem revocate donationem factam à se filio. 315. 8
 Contrahit obligationem administrans bona filii reddendi rationes, à qua eximebatur tempore viduitatis. 315. 10
- Matrimonium.
 Matrimonium sine consensu parentum celebratum est validum, & regulariter loquendo licitum. 12
 Matrimonium nulliter contractum inter impuberis constituit sponsalia. 17
 Matrimonium contractum clandestinè inter puberes, an habeat rationem sponsalium. 18
 Matrimonii libertas, qualiter impediatur impositione penæ resilienti ab eo. 23. 5
 Matrimonium raptoris cum rapta, quamdui hæc est in raptoris potestate, jure novo Tridentini est irritum. 44
 Matrimonium ratum solvitur professione religiosa. 56. i
 Matrimonium unde dictum. 77. i
 Matrimonium sumptum causaliter, & sumptum formaliter, qualiter definiatur. 77. 2
 De matrimonii essentia, qualis consensus in copulam requiratur. 78
 Matrimonium quatuorplex. 79
 Quatuorplex habeat significationem. ibid.
 Institutum in ratione contractus, & in officium naturæ à Deo, dum Adam & Eva creati. 80. i
 Institutum in ratione Sacramenti à Christo, sed quando, incertum. 80. 2
 Matrimonium in Lege Mosaica & naturæ non sicut propriè Sacramentum. 81. i
 Matrimonium infidelium, seu non baptizatorum non est Sacramentum. 81. 2
 Inter fideles est verum Sacramentum novæ legis. 81. 3
 Matrimonium, num sit Sacramentum, in fieri & in facto esse. ibid.
 Matrimonium infidelium, num efficiatur Sacramentum, dum uterque coniugus conversus baptizatur, sine novo consensu. 82
 Baptizatus matrimonio ex dispensatione Papæ contrahens, cum infidei non suscipit Sacramentum. 83
 Matrimonium inter fideles celebratum per epistolam vel procuratorem est verum Sacramentum. 85
 Matrimonii minister principalis, ut habeat actu-
- lem libertatem, quando ministratur, non requiritur. *Ex missa obnula obitum episcopum ibid.*
 Matrimonium, dum celebratur per procuratorem, non requiritur, ut is sit in gratia, sed requicitur, ut minister principalis tunc sit in gratia. ib.
 Sacra menti matrimonii, quæ materia & forma. 86.
 Sacra menti matrimonii ministri sunt contrahentes. 87
 In matrimonium num validè consentire possit falsò existimans, subesse impedimentum dirimens. 90
 Matrimonium contractum, an & quando præsumatur ea copula habita inter sponsos de futuro. 93
 Matrimonium contractum, an præsumatur ex traductione sponsæ in domum sponsi. 94. i
 An ex longa cohabitatione, qua vir & mulier se tractarunt ut conjuges. 94. 2
 An ex missione annuli facta sponsæ à sposo, & ab ea acceptati. 94. 3
 Matrimonii finis intrinsicus essentialis est ut adjicio corporum, & radicalis obligatio reddendi debitum. 95. i
 Matrimonii finis accidentalis proprius tamen est generatio prolium, & remedium concupiscentiae. 95. 2
 Matrimonii fines extranei, qui honestè intendi possunt. 95. 3
 Matrimonii fines, qui, et si de se honestatem moralem non habeant, intendi tamen possunt sine peccato veniali. 95. 4
 Matrimonium gravi metu injustè incusso contractum est jure irritum; secus si metus justè incusus. 96
 Ad matrimonium subditos cogentes domini temporales incurunt ipso facto excommunicacionem; non tamen parentes, parochus, Episcopi, aliquie domini non temporales, exceptis Regibus & Imperatoribus. 97
 Ad matrimonium alias obligatos filios moderatè cogere possunt parentes, non verò obligare possunt, ne quidem leviter, alias non obligatos. 98. i
 Ad matrimonium contrahendum consilium parentum sequi tenentur filii. ibid.
 Matrimonium validè ac liceè contrahi potest per procuratorem, etiam ubi receptum est Trid. 100. i
 Matrimonium per procuratorem contractum tempore, quo principalis revocavit suum consensum, est irritum. 100. 7
 Matrimonium valet, si tempore, quo dedit mandatum principalis, fidè consensit, si postea, quo procurator contrahit, verè consentiar. ibid.
 Valer matrimonium, si tempore, quo procurator contrahit, principalis incidet in maniam. ibid.
 Matrimonium, an & qualiter contrahi possit per epistolam. 101
 Matrimonia hæreticorum, num valeant in vi consuetudinis, quâ abrogata ab iis aliqua impedimenta matrimonii. 102
 Matrimonii impedimenta impudentia quæ. 104. i
 Quæ ex iis sint abrogata. 104. 2
 Matrimonii impedimenta, dirimentia quæ. 105
 Quam obligationem inducant hæc impedimenta. 105
 Matrimonium contrahendum jure naturali ac divino impedit votum simplex non nubendi; item suscipiendo ordines, intrandi religionem. 108. i
 Idq; etiam, si votens post tale votum deflorasset sine promissione matrimonii liberè consentientem ibid.
 Ex ma-

Index accuratus & copiosus

- E**x matrimonio irrito aliunde, quām ex defectu consensu, nascitur impedimentum publicæ honestatis. **111.3**
- M**atrimonium cum sorore illius, cum qua prius contraxerat sponsalia conditionata, ante implementationem conditionis valet. **112.2**
- M**atrimonium nequit esse Sacrementum ex parte unius, & non ex parte alterius. **114.2**
- M**atrimonium Catholicorum cum hæreticis prohibitum jure ecclesiastico. **117.1**
- E**tiam jure naturæ, ubi adest periculum perversiōnis, educationis prōlium in hæresi. **117.2**
- Q**uod ipsum limitatur. **117.4**
- M**atrimonii istiusmodi, quō minus licet contrahī possint, non obstar, quod hæreticus recipiens & administrans Sacrementum matrimonii peccat. **117.5**
- M**atrimonii adiectum pactum, ut pars liberorum educetur catholicæ, pars in hæresi, est irritum & impium. **118**
- M**atrimonium raptoris cum rapta jure civili est non tantum prohibitum, sed & irritum, etiam si existens in raptoris potestate liberè consentiat. **121.1**
- J**ure canonico antiquo erat absolutè irritum, quod jus tamen correctum subsequentे alio jure canonico antiquo, nimis prouocatum, puellā invitè abductā ex post consentiente. **121.3**
- H**odie vi Trid. est absolutè irritum, quamdiu est in potestate raptoris; secus, si constituta in loco ruto liberè consentiat. **122.1**
- E**st proinde hoc impedimentum dirimens matrimonium non perpetuum, sed temporale, donec libertati suæ restituatur. **ibid.**
- I**tem est irritum, licet rapta sit corrupta, inhonesta, meretrix. **122.2**
- I**tem etiam constituta in potestate raptoris liberè consentiat. **122.3**
- M**atrimonium non est nullum, quod desponsata raptoris abducta parentibus invitis cum suo consensu, etiam adhuc constituta sub ejus potestate liberè contrahit cum raptore coram parocho & testibus. **122.4**
- I**dem est, dum invita abducta non animo contrahendi matrimonium, sed libidinis exercenda gratiā, vel alia de causa existens in ejus potestate liberè cum raptore contrahit. **122.5**
- S**ecus est, dum abducta libidinis gratiā, dein vi à raptore detenta matrimonii contrahendi gratiā contrahit illud cum eo. **ibid.**
- M**atrimonium invalidum est, quod mulier contrahit cum petente vel mandante abductionem, quando in hujus est potestate. **122.6**
- M**atrimonium ex errore circa substantiam seu individuum personæ est irritum. **125.1**
- S**ecus est de errore circa qualitatem etiam antecedentem, nisi contrahens habeat expressam & actualē voluntatem non contrahendi, nisi adit talis qualitas. **125.2. & 3.**
- M**atrimonium redditur irritum ex errore servilis conditionis. **126.1**
- A**b eo contraēto recedere potest tam servus, quām liber auctoritate propria, non tamen si servo promissa libertas intra breve tempus. **126.2 & 3**
- M**atrimonium invalidum ex errore conditionis redditum sit validum, si liber post scientiam servitutis cognoscit servam. **126.3**
- N**um matrimonium invalidum ex errore servilis conditionis sit tale in casu, quo per illud sit liber. **127**
- M**atrimonium ob ignorantiam servilis conditionis, quo jure irritetur. **128**
- M**atrimonium inter servum & librum, ut declaretur validum vel irritum, cui incumbat onus probandi, conditionem servilem cognitam vel ignoratam fuisse. **129**
- M**atrimonium valet, quod contrahit liber cum serva, quam seit servam. **130.1**
- I**tem si contrahit cum libera, quam putat esse servam. **130.2**
- M**atrimonium contrahentes impuberes, an & quater peccent. **135. & 138**
- A**d matrimonium contrahendum de jure naturæ nulla certa aetas requiritur. **137.1**
- J**ure Canonico & legibus requiritur pubertas, minimum in feminâ anni 12. in mare 14. completi. **137.2**
- M**atrimonium tamen contrahere possunt valide & licet, tam in foro externo, quām interno pubertati proximi pollentes usū rationis & potentia coeundi. **ibid.**
- M**atrimonia ante paubertatem contracta, etiā non valeant in vi matrimonii, valent tamen in vi sponsalium. **138**
- M**atrimonia, quæ & quotupliciter sint clandestina. **143**
- M**atrimonia clandestina semper fuerunt graviter prohibita ab Ecclesia. **144**
- M**atrimonia clandestina semper fuerunt valida, & modò sunt, ubi Trid. non est receptum. **145.1**
- M**odò irrita sunt, ubi Trid. receptum, & quæ cause talis irritationis. **145.2**
- S**unt irrita etiam contracta ab invincibiliter ignorantibus illam irritationem. **145.3**
- I**tem etiam clandestinè contracta in mortis articulo. **ibid.**
- M**atrimonia invalidè contracta obimpedimentum aliquod, eo cessante, clam denuo contrahi debent, nisi impedimentum fuerit publicum & notorium, vel sit periculum, ne innotescat. **145.4**
- M**atrimonia talia irritare potuit Ecclesia, quia sunt contractus. **145.5**
- P**otuit ea irritare, in quantum erant Sacra mentum, absque eo, quod muter materiam Sacramenti. **145.6**
- M**atrimonium invalidè contrahunt incolæ locorum, in quibus receptum non est Trid. dum illud contrahunt, ubi receptum est. **145. secundū**
- M**atrimonium incolæ loci, ubi receptum Trid. ex currentis ad locum, ubi receptum non est, ibique clam contrahentis cum incola illius loci, valet. **ibid. n. 2**
- I**dem est, dum sponsorum uterque incolarum loci, in quo receptum Trid. transit ad locum, in quo non receptum animo ibi figendi domiciliū, aut diutius commorandi. **ibid. 3**
- I**dem juxta gravissimos AA. est de iis, qui ex industria & præcise animo contrahendi matrimonium clandestinè excurrunt ad talē locum, etiā per hoc peccent graviter, & ideo à Principibus sæcularibus puniti possint. **ibid. 4**
- Q**uid contra hanc sententiam opponi possit, & ad oppositum quid responderi. **ibid. 5**
- D**e matrimonii clandestinè celebratis in locis hæreticorum & infidelium, quid dicendum. **145**
- M**atrimonii assistere, & dare ad hoc licentiam, quinam possint præter parochum. **148**
- M**atrimonii per se assistere potest constitutus ad breve tempus parochus. **149.1**

Matrimo-

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- Matrimonii assistendi licentia dari potest verbo-
tenus & generaliter. 149. 2
An censeatur concessa facta concessione admini-
strandi omnia Sacraenta. ibid.
Dolo vel metu extorta valet. 149. 3
An & qualiter sufficiat licentia tacita. 149. 4
Ut valeat, de ea concessa, constare debet conces-
sionario. 149. 5
Conceditur ea illicite, validè tamen, dum prohi-
bitum parochio eam concedere. 149. 6
Concessa non censetur revocata, nisi id per epi-
stolam, aut certum nuncium significatum ei, cui
concessa. 149. 7
Ut matrimonio validè assistat parochus, non re-
quiritur in eo sacerdotium. 150. 1
Neque etiam carentia Censuratum. 150. 3
Eidem valide assistit parochus solum existimatus,
stante errore communi, et si contrahentes id no-
nint; secus est de parochio intruso. 150. 4
Matrimonium valet, dum parochus est solum pro-
prius, respectu unius sponsorum. 151. 1
Ad matrimonium contrahendum requiruntur &
sufficiunt duo testes, qualescumque ii sint, mo-
do sint praediti usu rationis, & advertant, scian-
tes, quid agatur. 152
Sufficit, ut etiam supervenientes, quin & inviti &
coactè inter sint. 152. 3
Matrimonio benedicere tenetur parochus. 154
Matrimonio invalido ob impedimentum affinitatis
& consanguinitatis bona fide ignoratum, si
contra dictum omissis denunciationibus proles sunt
illegitima. 164. 1
Num idem sit, ubi matrimonium irritum ob aliud
impedimentum bona fide ignoratum. ibid.
Matrimonium contractum sub conditione praesente
vel praeterita valet, et si existentiam ignorent
contrahentes, & non suspenditur. 172. 1
Suspeditur tamen, quod ad consummationem us-
que ad negotiationem certainam de existentia conditionis.
ibid.
Licitè, minus tamen consultè contrahitur sub con-
ditione de futuro. 172. 2
Non suspenditur, dum conditio necessaria futura,
secus, si conditio honesta contingenter futura.
172. 3. & 4
An ad illud eveniente conditione requiratur novus
consensus. 172. 4
An parochus & testes interesse debeat contractui
matrimoniali conditionato, ipsique impletioni
conditionis. ibid.
Matrimonium non irritat conditio impossibilis ei
adjecta, & quæ requirantur, ut illud non irriteret.
173
Matrimonium non irritant adiectæ illi conditions
tutupes non adversantes substantiæ & bonis illius,
secus est de adversantibus iisdem. 174. 1. & 2
Matrimonium vitians, num sit conditio nunquam
reddendi debitum. ibid.
Matrimonium non vitiat conditione ab uno
contrahentium apposita, ab altero rejecta. ibid.
Matrimonium non vitiat, sed suspendit tempus.
175
Matrimonio adiecta causa, seu demonstratio illud
non vitiat, nec suspendit, sed habetur pro non
adiecta. 176
Matrimonio adiectus modus non contrarius sub-
stantiæ, vel bonis illius id non vitiat aut suspendit.
177. 1
Matrimonium contrahendum & contractum ratum
dirimitur voto simplici castitatis constitente re-
ligiosum. 180. 1
- Matrimonium qualiter dirimatur voto solemini
castitatis. 181. vide Votum.
Matrimonio contrahendo lepra non inducit impe-
dimentum. 195
Neque matrimonii contracti, etiam rati tantum,
indissolubilitati obstat. 196
Matrimonii invitis dominis contrahere possunt servi
adscripti, quin & propriè tales. 198. 1. & 2
Matrimonium dirimit omnis cognatio legalis. 217
Matrimonium ad quos gradus dirimat cognatio le-
galis. 218. 1. & seq.
Matrimonium dirimit etiam soluta adoptione per
mortem adoptantis, vel per emancipationem
adoptati. 218. 3
Matrimonium dirimit consanguinitas solum jure ec-
clesiastico. 224. 1
Dirimebat olim ad gradum septimum, hodieum
non nisi ad quartum inclusivè. ibid.
Matrimonium in primo gradu est irritum jure na-
turæ, & hinc indispensabile ab Ecclesia. 225. 1
Dispensabile tamen à Deo pro uno casu necessaria-
tis conservandi genus huminum. ibid.
Num verò irritetur jure naturæ in gradibus aliis ex-
tra primum, incertum est. 225. 2
Matrimonium in primo gradu linea transversa, seu
inter fratres & sorores, an sit irritum jure na-
turæ. 226
Matrimonium in secundo ceterisque gradibus linea
collateralis non est irritum jure naturæ. 227
Matrimonium num dirimatur jure naturæ ex aliqua
affinitate. 131. vide Affinitas.
Matrimonium post Trident. non dirimitur ob affi-
nitatem ex copula illicita, nisi ad secundum gra-
dum. 232. 2
Ob affinitatem ortam ex copula licita ad quartum
gradum dirimitur. 232. 1
Matrimonium etiam ratum tantum non dirimitur
ob affinitatem ortam ex copula illicita superven-
ientem illi. 233. 2
Ad impedendum matrimonium contrahendum ob
affinitatem, plene hanc probat unus testis. 235. 2
Matrimonium contractum non dirimitur per hoc,
quod ambo conjuges dicant, interesse inter se af-
finitatem ante matrimonium. 235. 3
Extenditur hoc ipsum. 235. 4. & 5
In matrimonii præjudicium confitentibus conjugi-
bus non creditur, statu tamen eorum confes-
sioni factæ pro matrimonio. 235. 3
Matrimonium contrahere incapaces jure naturæ
sunt Eunuchi utroque testiclo carentes, 239
Matrimonium licetè ac validè contrahere possunt
steriles. ibid.
Matrimonium contrahere possunt senes decrepiti,
dum naturæ vel arte medica excitari possunt ad
veram copulam. ibid.
Secus est de senibus exhaustis omnino, qui judicio
medicorum & arte juvari nequeunt ad haben-
dam copulam. 240
Ad matrimonium impotentes ob senium non cen-
sentur feminæ. ibid.
Ad matrimonium contrahendum inhabilis non
censetur infirmus, cujus salus desperata. 241
Matrimonium qualiter contrahere possit herma-
phroditus. 242
Matrimonium acceptum pro quadam considera-
tione ad cohabitationem & obsequiorum com-
municationem, num impediatur perpetuâ impo-
tentia coeundi. 243
Matrimonium contrahendum cum persona, respe-
ctu cuius est impotentia perpetua respectiva est
nullum. 244

Index accuratus & copiosus

- Matetque nullum sublatâ eâ impotentia per miraculum, secus sublatâ illâ consuetis Ecclesia exorcismis. *ibid.* 245
 Matrimonium contrahendum non impedit impotentia temporalis. *ibid.* 245
 Matrimonium ratum dirimitur per impotentiam supervenientem perpetuam, non vero consummatum. *ibid.* 246
 Matrimonio dissoluto ob impotentiam, an & in quibus casibus restituendi conjuges. *ibid.* 246
 Pro matrimonii dissolutione latâ sententiâ, an & qualiter transeat in rem judicatam. *ibid.* 247
 Matrimonium non irritatur vi interdicti, etiam procedentis à Papa de non contrahendo matrimonio, nisi habeat adjunctam clausulam irritantem. *ibid.* 248.
 Per matrimonium subsequens, qualiter fiat legitimatio. *ibid.* 249
 Matrimonium contrahendum accusare seu impugnare regulariter possunt omnes denunciando impedimentum. *ibid.* 250.
 Accusare illud contractum, dum agitur ad separationem thorii, & cohabitationis ob adulterium, nimiam fævitiam &c. potest solus conjux. *ibid.* 250.
 Ad accusandum matrimonium idonei testificari pro illo, vel contra illud possunt. *ibid.* 250.
 A matrimonii accusatione, quinam in specie repellantur. *ibid.* 251
 In causis matrimonii solus Judex Ecclesiasticus est competens. *ibid.* 252.
 Cularum matrimonii nomine, quæ veniant. *ibid.* 252
 Quæ causæ respicientes matrimonium spectent ad Judices sæculares. *ibid.* 252
 Matrimonium ratum quodnam sit. *ibid.* 253
 Matrimonium consummatur per copulam vi vel metu contortam. *ibid.* 253
 Matrimonium consummatum tam infidelium, quam fidelium, est indissolubile quo ad vinculum. *ibid.* 254
 Hæc matrimonii indissolubilitas non est purè à jure divino positivo. *ibid.* 254
 An Deus dispensaverit quandoque in indissolubilitate matrimonii. *ibid.* 254
 Indissolubilitas illa non est matrimonio ita essentialis, ut repugnet propriè juri naturæ, siveque dissolutione intrinsecè mala. *ibid.* 255.
 Indissolubilitas hæc inter fideles non provenit ex eo, quod matrimonium sit sacramentum. *ibid.* 255.
 Dissolvi matrimoniis potestas absolute loquendo delegari potuit à Deo. *ibid.* 256
 An Papa ob causam gravissimam dissolvere possit matrimonium ratum, ut parti relinquatur liberum inire aliud. *ibid.* 256
 Posito id eum posse, non tamen id potest sine iusta causa, nec licite, nec valide. *ibid.* 257
 Matrimonium ratum non solvitur per suscepionem Ordinum sacrorum. *ibid.* 258
 Per vota simplicia non constituentia religiosum non solvitur matrimonium ratum, secus est de votis simplicibus emissis in Societate constituentibus religiosum. *ibid.* 259.
 Solvitur per professionem religiosam, non habentem vim illam ex se, sive seclusa institutione Christi & Ecclesiæ. *ibid.* 259.
 Post matrimonium contractum non consummatum conceduntur conjugibus duo mentes ad deliberandum de ingressu religionis. *ibid.* 260.
 Matrimonium quamdiu consummatum non est, conceditur electio status religiosi. *ibid.* 260.
 Matrimonium ratum infidelium utroque in indolite perseverante est indissolubile. *ibid.* 261
 Matrimonium etiam consummatum infidelium utroque converso ad fidem, num Papa solvere possit. *ibid.* 262
 Matrimonium infidelium etiam consummatum, uno eorum ad fidem converso solvi potest, dum infidelis fideli renuit cohabitare, aut cohabitare vult, non tamen sine contumelia Creatoris; vel si fidem pertrahit ad peccandum. *ibid.* 263.
 Num extra hos casus quoque solvatur. *ibid.* 263.
 Matrimonium in dictis casibus non statim solvitur, sed tunc, quando fidelis contrahit aliud matrimonium. *ibid.* 263.
 An matrimonium infidelium dissolutum jure post limii restitutur, postquam & altera pars ex post convertitur sine novo consenseru. *ibid.* 264
 Ut fidelis conversus licet possit inire novum matrimonium, non sufficit illi constare de voluntate conjugis renuntiis converti. *ibid.* 264.
 Matrimonio primo soluto per matrimonium aliud à fidelis converso contraactum potest cojux infidelis, & ipse validè & licite aliud matrimonium contrahere. *ibid.* 265.
 Matrimonium infidelium non solvitur per sacros Ordines suscepitos ab uno eorum converso, ut nec per professionem. *ibid.* 266.
 Matrimonium non solvitur uno conjugum lapso in hæresin aut gentilismum. *ibid.* 267
 Matrimonium, ut dissolvatur vel declaretur nullum, in foro conscientiae sufficit testimonium contrahentium. *ibid.* 268.
 Non sufficit id pro foro externo, eti pro causa dissolutionis allegetur fictio. *ibid.* 269.
 In matrimonium præbiti ficti consensu, quæ conjecturæ. *ibid.* 270.
 Matrimonium num licet conjugibus propriâ auctoritate dissolvere, quando ad sunt conjecturæ vel probationes, quæ adesse impedimentum concludunt. *ibid.* 271.
 Matrimonium cum dubio de morte conjugis ex parte unius, vel etiam utriusque contractum non statim dissolvendum. *ibid.* 272.
 Ut bona fide contrahatur, quanta certitudo de morte requiratur. *ibid.* 273.
 Metus.
 Ex metu gravi facta promissio non potest constitui sponfalia de futuro. *ibid.* 274.
 Metus gravis iustè incusus, ad contrahendum matrimonium reddit illud irritum; lecus est de iustè incusso. *ibid.* 275.
 Minor.
 Minores 25. annis, qualiter arrhas constituere possint. *ibid.* 276.
 Monachus.
 Monachis & Religiosis prohibitum levare ex baptismo infantem. *ibid.* 277.
 Num id facientes contrahant cognitionem spiritualem. *ibid.* 278.
 Morbus.
 Ob morbum incurabilem supervenientem sponsalibus ea dissolvuntur. *ibid.* 279.
 Non tamen solvuntur ipso jure, nec sponsa ab iis resilire potest, si sponsus nihilominus inhætere vult contractui sponsalitio. *ibid.* 280.
 Morbus contagiosus diu durans, est causa sufficiens divorci. *ibid.* 281.
 Mors.

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

Mors.

Mors actu debet esse fecuta, & non sufficit machinatio illius, ut inducatur impedimentum criminis. 192

De morte prioris conjugis dubius non potest transire ad novum matrimonium. 320

De morte quanta ad hoc requiratur certitudo. 323

De morte hac stante dubio conjux contrahens de facto matrimonium non potest petere debitum, tenetur tamen reddere ei, qui secum bona fide contraxit. 321. 1

Si uterque mala fide contraxerit, neuter potest petere aut reddere debitum. ibid.

De morte conjugis prioris eadem certitudo requiritur, sive secundæ nuptiæ contrahantur propria, sive Judicis autoritate. 322

Requiritur adhuc certitudo moralis, & non sufficit iudicium probabile. 323

Videntur tamen tam pro foro interno quam externo major probabilitas de morte quam de vita illius sufficere. ibid.

De morte certitudinem moralem non praestat fama secundum se. 324

Ut eam praeter suffulta circumstantiis & aliis adminiculis, qualiter probanda. ibid.

Nam eam praestet testis unus de morte. 325

Mutus.

Muti & simul surdi contrahere possunt sponsalia, & forte etiam simul cœci. 48

Novitiatuſ.

Per ingressum in Novitiatum sive factio sive vero animo profitendi, statim solvuntur sponsalia ex parte remanentis in seculo. 56. 2

Non solvuntur ex parte ingredientis ante emissam ab eo professionem. ibid.

Nuptiæ.

Nuptiæ unde sic dictæ. 1. 4

Nuptiis interdici ad tempus aliquod jus permittit, 24. 1

A nuptiis primò contrahendis removens conditio apposita in ultimis voluntatibus habetur pro non adiecta. ibid.

Adiecta inter vivos contractui irrevocabili cundem omnino vitia. 25. 2

Adiecta viduo vel vidua est servanda. 25. 3

A Nuptiis spiritualibus seu religione, vel statu ecclesiastico retrahens conditio est servanda. 26

Nuptiæ secundæ, tertia &c. sunt licet Christianis. 313. 1

Sunt etiam honestæ, & earum inhonestas ex eo non infertur, quod non benedicantur. 313. 2

Ob eas contractas ante annum luctus completum incurrit infamia ipso facto tam à vidua, quam à viro eam ducente, quantum est de Jure Civili. 314. 1

Sublata est hæc infamia per Jus Canonicum cōtrigens hanc in parte Jus Civile. 314. 2

Secundò nubentibus fœminis varia pœna statuta Jure Civili in odium secundarii Nuptiarum. 315. 1

Mulier viro posteriori de bonis suis ultra eorum tertiam partem relinquere nequit. ibid.

Contra quod si fecerit instituendo illum hæredem, valida quidem est institutio, sed omnia excepta illa tercia parte restituenda hæredibus. ibid.

Mulier secundò nubens sit incapax cujuscunque hæreditatis legati, fidei commissi, & donationis causâ à quocunque hæc, præterquam à marito relictis. 215. 2

R. P. Lenz. Jur. Can. Lib. IV.

Hinc tenetur ea, nullà Judicis sententiâ exspectata, relinquere aliis hæredibus ab intestato venientibus. ibid.

Ab intestato consanguineis suis non succedit ultra tertium gradum. 315. 3

Has tamen pœnas etiam de Jure Civili non incurrit, dum primum matrimonium fuit nullum, uti & si secundum est nullum. ibid.

Neque haec pœna utroque matrimonio valido extenduntur ad maritum secundò nubentem. ibid.

Secundo nubentibus etiam extra tempus luctus statutæ pœnæ in favorem liberorum prioris thori quæ. 315. 4

Mulier, sive ante, sive post tempus luctus secundò nubens amittit proprietatem omnium bonorum quoconque titulo à priore marito acceptorum, excepta sponsalia liberalitate retento solo usufructu ad tempus vitæ suæ, proprietate eorum reservatâ liberis prioris thori. ibid.

Idem dicendum, dum maritus secundò nubit, non tamen tenetur pater transiens ad secundas nuptias relinquere ea bona, quæ ab uno filiorum defuncto titulo hæreditatis, legati, &c. accepit, reservare alii filii. ibid.

Neque, si filii prioris thori puberes consenserint in secundas nuptias patris eas positivè approbando. ibid.

Neque, dum conjux superstes transit ad secundas Nuptias de contentu conjugis prädefuncti. ibid.

Neque, dum secundò nubit ex privilegio Principis. ibid.

Ad secundas Nuptias transiens ex bonis suis plus conferre potest in secundum conjugem, quam uni ex filiis prioris thori. 315. 3

Amitit tutelam & curatelam liberorum prioris thori absque eo, quod eam recuperet secundo conjuge mortuo. 315. 4

Extenditur & limitatur hoc ipsum. ibid.

An & qualiter secundò nubens amittat quoque educationem liberorum prioris thori. 315. 5

Uxor secundò nubens amittit privilegia honoris & immunitatis prioris mariti. 315. 6

Non potest revocare donationem à le factam filio ob ingratiitudinem. 315. 8

Amitit tacitam hypothecam & jus prälationis, quam & quod habet ratione dotis in bonis prädefuncti mariti. 315. 9

Contrahit obligationem reddendi rationes, à quibus vidua administrans bona filii eximebatur. 315. 10

Pœna statutæ secundò nubentibus num abrogata Jure Canonico. 316.

Ut legatum concessum sub conditione non nubendi secundò non petatur tempore luctus, non est Jure Canonico correctum. 317

Ad secundas nuptias transfere nequit dubius de morte prioris conjugis. 320

Ad secundas nuptias contrahendas requiriunt eadem certitudo de morte prioris conjugis, sive propria fidei autoritate Judicis contrahantur. 322

Qualis certitudo de illa morte ad hoc requiratur. 323. & seq. vide Mors.

An secundas nuptias adire possit conjux certa de morte conjugis propria authoritate, nullà petitâ licentia ordinariæ. 326

An contractis secundis nuptiis reduce priore viro, uxori possit remanere cum secundo. 327

Nuptiarum beneficio quid sit, & an adhibenda secundis nuptiis. 329

Bb 2

Obli-

Index accuratus & copiosus

Obligatio.

Qualem obligationem pariant sponsalia de futuro.
Obligatio sponsalium, quando exequenda.

50
51

Occisio.

Occiso debet fieri ex intentione contrahendi matrimonii cum conuge superstite, ut contrahatur impedimentum criminis.

193. 1

Ordinarius.

Sine Ordinarii licentia assistere, vagorum matrimoniis prohibentur parochi.

147. 2

Ordinarius non est Archi-Episcopus respectu subditorum suorum suffraganeorum, nisi dum actum eos visitat.

148

Ordinarii censentur, Praelati habentes territorium proprium, in quo jurisdictionem quasi episcopalem privative ad Episcopum exercent.

ibid.

Ordinarius Dicēcīs est Vicarius generalis Episcopi, item Vicarius Capituli sede vacante.

ibid.

Ordinarius qualiter se gerere debeat, dum ad illum delatum impedimentum matrimonii.

162

Quisnam Ordinarius sit Judex respectu causarum matrimonialium.

308. 4

Ordo.

Ordinis sacri susceptione dirimuntur sponsalia.

58. 1

Ordines sacri à sposo, num suscipiantur licetē renuente sponsa.

58. 2

Ordines sacri suscepti qualiter dirimant matrimonium.

181. 2

Ad nullos Ordines, etiam minores, promoveri possunt illegitimi sacerdotes,

261

Per Ordinum sacrorum susceptionem non solvitur matrimonium infidelium uno eorum converso.

284. 2

Ordines sacri ab eo converso suscipi nequeunt, priusquam alter conjux ab eo physicè vel moraliter discedat.

284. 1

Ob ordinum susceptionem de consensu conjugis an & qualiter fieri possit divortium consummato matrimonio.

301. 1

In ordinum susceptione de consensu conjugis eadem servanda, quæ in professione quadam divorzium.

301. 3

Ordinibus factis spectata confuerudine initiari nullus permittitur quin ejus uxor religionem profiteatur vel si senex, voveat perpetuum continentiam.

ibid.

Ordines sacros suscipiens conjugatus sine expressa conjugis licentia incurrit suspensionem & irregularitatem.

301. 4

In ordine suscepto ministrare, & ad altiore ascendere nequit.

ibid.

An idem sit de ordinato de licentia uxoris ea deinde nolente ingredi religionem, aut vovere castitatem.

ibid.

Osculum.

Osculo recepto à sponsa qualiter lucretur ea largitatem sponsalitiam.

45. 2

Oscula admissa à sponsa num sponso dent sufficienter causam resiliendi à sponsalibus.

62. 4

Oscula & tactus circa periculum pollutionis licent conjugi seni ob senium perpetuū impotenti.

240

Pactum.

Pactum num adjici possit sponsalibus de compensando damno orituro ex resilientia ab iis.

22

Pactum an adjici possit sponsalibus de solvenda pena à resiliente ab iis.

23. 1

Pactum adjectum à viro sponsalibus commorandi in certo loco num valeat.

31

Pactum adjectum matrimonio, ut pars liberorum educetur catholicè, pars in heresi, est irritum & impium.

118

Papa.

Papa quid possit circa legitimandos illegitimos.

267. 2

Papa an ex causa gravissima solvere possit matrimonium fidelium ratum, ut liberè possint inire aliud.

276

Supposito Papam id posse, non poterit tamen id nec licet nec validè sine justa causa.

277

Quænam justæ ad hoc cause.

ibid.

Papa num solvere possit matrimonium ratum infidelium utroque manente in infidelitate.

281

Num Papa solvere possit matrimonium consummatum infidelium utroque ad fidem converto.

282

A Papa hoc ipso non censetur quid definitum, quod insertum sit Juri Canonico.

285

Parentes.

Sine parentum consensu sponsalia & matrimonium sunt valida & licita.

12

Parentes in justè impudentes filii libertatem in negotio matrimonii contrahendi peccant graviter.

12. 2

Parentibus in praefilia filii nomine illius contrahentibus sponsalia, ea valent, eo non contradicente.

15. 2

An idem sit, si filius, in cuius absencia parentes pro eo contraxerunt sponsalia, de eo factus certior à parentibus non contradicat?

15. 3

Parentes ad matrimonium cogere non possunt liberos ne quidem leviter, alias ad id non obligatos; alias verò obligatos non nisi moderatè.

98

Parentum consilium in contrahendo matrimonio sequi tenentur filii.

ibid.

Parentes filium vel filiam nubentem indignè se invitatis quando exhereditare possunt.

99. 1

Negari tamen talis non possunt alimenta.

99. 2

Parochus.

Parochus, ut pote in foro externo jurisdictionem non habens, non est Judex in causa dissolvendi sponsalia.

73

Parochus nihil participat de ratione ministri matrimonii.

87

Parochus qualiter adebeat, dum contrahitur matrimonium per procuratorem.

100. 2

Coram parocho & testibus necesse non est constitui procuratorem ad contrahendum matrimonium.

100. 3

Parochus licetè assistit matrimonio catholici cum heretico.

117. 5

Parochus proprius sponsi, est etiam Parochus proprius sponsæ.

145. secundo. 2

Parochus proprius quis sit in ordine ad contrahendum matrimonium.

147. 1

Parochus proprius vagorum is est, in cuius parochia transeunter morantur.

147. 2

Parochis præcipit Tridentinum, ne vagos copulent sine licentia Ordinarii.

ibid.

Parochus proprius hereticorum in ordine ad assistendum licetè eorum matrimonii est parochus Catholicus, in cuius Parochia degunt.

147. 3

Parochorum Parochus est Vicarius generalis Episcopi, item Vicarius Capituli Sede vacante.

148

In Parocho, ut validè assistat matrimonio, non requiritur Sacerdotium.

150. 1

Parochus non sacerdos assistit matrimonio licetè.

150. 2

Paro-

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- Parochus excommunicatus, suspensus, interdictus,
Notorius percussor Clerici denunciatus assistit
validè matrimonio. *ibid.* 5
- Idem est de Parocho generaliter privato administrare
omnia sacramenta ob crimen. *ibid.* 3
- Parochus nominatus excommunicatus & interdictus potest alteri Sacerdoti pariter excommunicato concedere hanc licentiam. *ibid.*
- Parochus solum existimatus validè assistere matrimonio potest, dum error est communis, et si contrahentes id norint; Secus tamen est de Parocho intruso. *ibid.* 4
- Parochus proprius solum respectu unius sponsorum validè assistit matrimonio. *ibid.* 1
- Idque etiam extra propriam parochiam suam. *ibid.* 1.2
- Parochus & testes debent interesse simul, dum matrimonium contrahitur. *ibid.* 1
- Non requiritur, ut rotari intresint, sed sufficit illos interesse etiam invitatos & coactos. *ibid.* 2
- Qui Parochum vi vel dolo interesse cogunt, peccant mortaliter. *ibid.*
- Parochus tenetur benedicere matrimonio. *ibid.* 154
- Qualiter se gerere debeat parochus, si post denunciationse opponitur impedimentum. *ibid.* 1. & 2
- Et quid, si noverit illud taquam ex Confessione. *ibid.* 3
- Parochi assistens matrimonio omissis Denunciationibus vel testibus, pena est triennalis suspensio ab officio, non autem beneficio. *ibid.*
- vide Suspensio.*
- Parochus & testes num interesse debeat non tantum contractui conditionato matrimoniali, sed etiam impletioni conditionis. *ibid.* 4
- Pater.
- Pater transiens ad secundas nuptias, an & quæ bona tentatur relinquere filii prioris thorii. *ibid.* 315. 4
- Quæcum liberent ab ea obligatione. *ibid.*
- Patrinus.
- Inter Patrimum & Baptizatum contrahitur cognatio spiritualis, dicta paternitas. *ibid.* 203. 2
- Item inter Patrimum & Baptizati parentes, dicta compaternitas. *ibid.*
- Inter patrinos ipsos, dum eorum plures sunt, non contrahitur cognatio spiritualis. *ibid.*
- Plures quam duos adhiberi patrinos vetat Tridentinum. *ibid.* 204. 2
- Ut quis sit patrinus verus, deberet esse ad hoc designatus à parentibus vel Parocho. *ibid.*
- Qui ultra designatos tangunt, tenent, levant baptizatum, non sunt veri patrini. *ibid.*
- Nullis patrinis designatis, qui id munus ultronee suscipiunt, an sint veri patrini. *ibid.*
- Designatis pluribus, dum successivè ad levandum baptizatum concurrunt, secundus levans ejusdem sexus non est patrinus *ibid.*
- Plura de Patrinis. *Vide Cognatio spiritualis.*
- Paupertas.
- Ob supervenientem sponsi paupertatem qualiter solvantur sponsalia. *ibid.* 2. & 3
- Pignus.
- Pignus pro securitate penæ solvendæ à resiliente à sponsalibus num apponi possit. *ibid.* 2
- Penæ.
- Penæ num apponi possit sponsalibus non servantibus. *ibid.* 1
- Penæ apposita sponsalibus nisi matrimonium sequatur à sponorum amicis, tutoribus etiam jumento confirmata est irrita. *ibid.* 3. & 4
- Penæ adjecta prohibitio & irritatio num locum habeat in resiliente injustè à sponsalibus. *ibid.* 5
- Penæ non acquirendi lucri retrahens à contrahendis nuptiis adjecta legato vel donationi habetur pro non adjecta. *ibid.* 1
- Penæ statutæ raptoribus à Tridentino incurritur, non secutæ copulâ. *ibid.* 7
- Item, et si rapta necdum sit deducta ad locum destinatum, non tamen, si abreptata tanquam de camera in cameram. *ibid.* 8
- Item penæ haec non incurritur, dum violenter abducta dein liberè consentit in matrimonium, contrarium est, si volens abducta dein resistat abduktioni. *ibid.* 9
- Item dicta inhabilitas contrahendi cum raptore certaque penæ non incurritur, si importunis precibus, donis, pecuniâ inducta consentit abduktioni, idemque est de inducta dolo fallacie promissione. *ibid.* 10
- Item si sponsa de futuro lubens invitis parentibus aut tutoribus abducatur. *ibid.* 11. & 12
- Num raptrix femina easdem penas incurrit, quas raptor vir. *ibid.* 13
- Penæ statutæ clandestinè contrahentibus num extendantur ad contrahentes omissis denunciationibus. *ibid.* 163
- Quæ penæ statutæ contrahentibus sine denunciationibus. *ibid.* 164
- Penæ arbitriâ etiam à Judice seculari puniri num possint contrahentes omissis denunciationibus. *ibid.* 164. 6
- Penæ contrahentium sine parocho & testibus in locis, ubi receptum Tridentinum, an & quæ. *ibid.* 165
- Penæ Parochi alteriusque sacerdotis assistentis matrimonio omissis denunciationibus est suspensio per triennium ab officio. *ibid.* 166. 1
- An ea se extendat ad Parochum assistentem non adhuc in debito numero testibus. *ibid.*
- Penæ testium assistentium matrimonio sine Parocho vel omissis denunciationibus. *ibid.* 167
- Penæ ex malitia denunciantis impedimentum ad impedendum matrimonium. *ibid.* 168
- Penæ Clericorum majorum Ordinum contrahentium matrimonium. *ibid.* 178
- Penæ per leges Ecclesiasticas impositæ num incurritur ab ignorantibus illas annexas delicto. *ibid.* 194. 2
- Num penæ propriæ dictæ sit inhabilitas contrahendi inducta per impedimentum criminis. *ibid.* 1. & 2
- Penæ statutæ jure civili secundò nubentibus feminis. *ibid.* 315
- Penæ, sub quibus se conjuges obstrinxerunt non nubendi secundò, obligant. *ibid.* 315. 11
- Penæ, quæ præter infamiam inductæ principaliter à jure civili ob præproperam reiterationem matrimonii intra annum lucis, sublatæ jure Canonico tam quod forum secularare, quam Ecclesiasticum. *ibid.* 316. 1
- Penæ seu dispositiones à Jure Civili in favorem filiorum prioris thorii principaliter statutæ non sunt abrogata Jure Canonico, sed in utroque foro adhuc vigent. *ibid.* 316. 2
- Penæ statutæ secundò nubentibus num incurrit vidua incidunt in fornicationem. *ibid.* 319
- Polygamia.
- Polygamia lege Divina prohibita. *ibid.* 170
- In ea cum populo Israelitico dispensavit Deus, non cum gentilibus. *ibid.* 1
- Qualiter in ea, si jure naturali illicita, potuerit dilapsare Deus. *ibid.* 2
- Bb 3
- Hæc

Index accuratus & copiosus

- Hæc dispensatio cessavit in lege Evangelica. 171. 3
Et si Deus potuerit dispensare in Polygamia unius uxoris cum pluribus viris, nunquam tamen id fecit. 171. 2
- Prælatus.
Prælati habentes territorium proprium, in quo jurisdictionem quasi Episcopalem exercent, privatè ad Episcopum censentur ordinariè, possunt que per se & alios assistere matrimonii suorum.
- Princeps. 148
Principibus christianis laicis sublata est ab Ecclesia potestas statuendi impedimenta matrimonii. 102. 3
Possunt tamen plura decernere circa ea quæ matrimonio extrinseca & accessoria v. g. arrhas, donations inter conjuges. 102. 3
Principibus ethnici quo minus statuant impedimenta matrimonii pro infidelibus sibi subjectis, impedit nequit Ecclesia. 102. 4
Ils subjecti fideles num ligentur his impedimentis. ibid.
Principes Christiani pro infidelibus sibi subjectis statuerent possunt impedimenta. 102. 5
Princeps ex plenitudine potestatis potest legitimare invitum. 265. 4
Principes supremi ad quæ legitimare possint sibi subiectos. 267. 4. & 268. vide Legitimatione.
Principes supremi legitimare possunt tuos filios, non tamen quodad successionem in regno, si à republica, ut non nisi legitimè nati succedant statutum. 268. 3
Legitimare possunt natos ex parentibus inhabilibus ad contrahendum matrimonium. 268. 4
- Probatio.
Probatio qualis requiratur, ut Judex concedat solutionem sponsalium. 74. 1
Sufficit unus testis, dum is est unus contrahentium, qui matrimonium celebrate intendit; secus est dum is est, qui matrimonium recusat. ibid.
Probatio famæ de impedimento sufficit ad dissolvenda sponsalia jurata. 74. 3
Probatio non semper incumbit alleganti ignorantiam. 129
Probatio qualis requiratur, ut matrimonium dissolvatur vel potius declaretur nullum. 286
- Procurator.
Per Procuratorem nequit quis adoptare. 210. 2
Per Procuratorem celebratum inter fideles matrimonium est verum sacramentum. 85
Procurator dum illud actu contrahit, non requiritur, ut is sit in gratia, bene tamen ut minister illius principalis sit in gratia. ibid.
Per Procuratorem contrafibus minorum non sufficit adesse tutorem. 100. 2
Procuratorem ad contrahendum matrimonium necesse non est coram parocho & testibus. 100. 3
Ad constitendum procuratorem talem requiritur speciale mandatum circa personam determinatam. 100. 4
Non requiritur hoc mandatum datum in scripto. 100. 5
In Procuratoribus talibus necessaria non est sexuum diversitas. ibid.
Procurator per se exequi debet hoc mandatum, nec alium substituere potest, nisi in mandato permittatur. 100. 6
Attendere qualiter debeat, ne limites mandati exceedat. ibid.
Si eo tempore, quo contrahit procurator revocatus principalis consensus, etiam ignorantie procuratore matrimonium nullum est. ibid.
- Per Procuratorem revocatum revocatione ignorata illi quam parti alii contractus politici gesti valent. 100. 7
Si, dum Procurator contrahit, principalis verè consentit, qui prius, dum mandatum dabit fierè consentiebat, valet matrimonium. ibid.
Procurator levans aliquem ex Baptismo nomine alieno, non contrahit cognationem spiritualem. 210. 1
Professio.
Professione religiosa solvitur matrimonium ratum. 56. 1
Professionem servorum factam invitis Dominis irritare potuit Ecclesia. 198. 2
Professio habet vim solvendi matrimonium ratum ex se, sive exclusâ institutione Christi & Ecclesiae. 279. 3
Illam hanc vim habere non ex jure divino positivo, sed immediatè ex jure pontificio, videtur probabilius. 279. 4. & 5
Professio emitti nequit à conjugè infidelis converso, priusquam alter manens in infidelitate discedat ab eo physicè vel moraliter. 284. 1
Per illius professionem etiam discedente altero non solvitur matrimonium eorum consummatum. 284. 2
Professio facta altero conjuge invito post matrimonium consummatum est invalida. 300. 1
Post talem professionem potest professus exire propria autoritate & se restituere conjugi. ibid.
Taliter nulliter professus tenetur ad castitatem, quantumcum matrimonio compati potest, ibid.
Non tenetur regredi ad religionem soluto matrimonio per mortem uxoris. ibid.
Item talis professus validè quidem, sed illicitè fulcitur ordines sine consensu uxoris, etiam matrimonio non consummato. 300. 2
Potest talis etiam non repetitus redire & reddere uxori debitum. ibid.
Valida est Professio & suscepit Ordinum etiam consummato matrimonio de licentia conjugis. 300. 1
Requiritur tamen, ut ipse dans licentiam ingrediatur religionem, vel manens in seculo voveat perpetuam continentiam. ibid.
- Promissio.
Promissio matrimonii post mortem conjugis est graviter peccaminosa, & irrita ipso jure. 187
Promissio contrahendi matrimonii cum adulteria qualis esse debeat, ut inducatur impedimentum criminis. 186. vide Crimen.
Promissio facta & simulata constituere nequit sponsalia. 3. 1
Promissio facta exteriori cum animo se obligandi, sine tamen animo implendi promissum obligat in conscientia. 3. 2
Promissio facta exteriori proferendo verba solùm materialiter, non est vera promissio. 3. 3
Promissionem intendere, & non habere intentionem se obligandi, est impossibile. 3. 4
Promissio facta sine animo implendi promissum, vel per verba solùm materialiter prolati non constituit sponsalia. 3. 2. & 5
Promissio constitvens sponsalia deber fieri uni determinata personæ. 6
Promissio exteriori non manifesta non constituit sponsalia. 7
Promissio matrimonii qualiter intimari debeat absenti, ut acceptare reneatur. 8. 1
Quis nomine absensis eam acceptare debeat. 8. 2
Promissio matrimonii manifestata Caje citra hujus acceptationem non obligat promittentem. 9. 1
Promil-

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- Promissio matrimonii facta infanti quousque revo-
cari posit. 9. 2
- Ut promissio obliget, acceptatio illius debet esse
manifesta promittenti. 10. 1
- Promissio constituenta sponsalia debet esse mutua.
10. 2
- Promissio gratis facta puellæ non repromittenti, si
acceptetur ab illa, parit obligationem eam du-
cendi. *ibid.*
- Promissio mutua facta clandestinè sine parocho &
testibus constituit sponsalia licita & valida. 11
- Promissio ab alienis facta contrahentibus, si nu-
bant, est valida. 24. 2
- Puberes. Pubertas.**
- Inter puberes matrimonium clandestinè contractum
an habeat rationem sponsalium? 18
- Pubertas completa, nimurum in fœmina anni 12,
in mate 14, completi Jure Canonico & legibus
requiritur ad validè & licite contrahendum ma-
trimonium. 137. 2
- Possunt tamen illud contrahere pubertati proximi,
dum possint usum rationis & potentia coundi, *ib.*
- Ante pubertatem contrahentes matrimonium an
& qualiter peccant. 138
- Pubertati proximi qui dicantur. 137. 2
- Pubertate obtenta, ne cum tamen obtenta poten-
tia coundi, num valeat matrimonium. 140
- Qui prius pubertatem adeptus, resilire potest à spon-
salibus, non exspectata alterius pubertate. 141. 2
- Debet autem statim resilire & reclamare. *ibid.*
- Num debeat ista reclamatio manifestari extrinsecus.
ibid.
- Raptus.**
- Cum Raptore contractum matrimonium qua-
liter sit invalidum vel validum, 121. & 122
vide Matrimonium.
- Quæ pœnas statuta Raptoribus vi Tridentini. 122
vide Pœna.
- Raptrix fœmina num easdem pœnas incurrat. 123
- Raptor an incurrat inhabilitatem contrahendi spon-
salia cum raptâ. 123
- Inter Raptorem & raptam, quamdiu hæc est in il-
lius potestate, contractum matrimonium, uti &
sponsalia sunt irrita. 49
- A raptore initum matrimonium cum raptâ est ir-
ritum jure civili, etiam si ea existens in potestate
Raptoris liberè consenserit. 121. 1
- Matrimonium cum Raptore erat absolute irritum,
quod tamen jus alio jure antiquo subsequentے
correctum. 121. 3
- Raptus hodiecum est impedimentum dirimens cum
raptâ non perpetuum, sed temporale, donec ra-
pta sua libertati restituatur. 122. 1
- Item, etiam si in potestate Raptoris consistens liberè
consentiat. 122. 3
- Raptus mulierum quid propriè sit. 119
- Raptus committitur, dum fœmina dolosus perfla-
tionibus & munerum promissione abducitur libi-
dinis cum ea exercendæ causâ. 119. 2
- Item si puella consentiens sub potestate parentum
constituta, si invitis abducatur. Non est tamen Ra-
ptus propriè talis ordinaria pœna dignus. 119. 3
- Item, si sola puella dissentiente ea abducatur è domo
parentum iis consentientibus. 119. 4
- Item, si mulier initio invita abducta, postmodum
libere consentiat in copulam; secus si initio
consentiens in abductionem postea repugnans
cognoscatur. *ibid.*
- Raptus non est, ubi fœmina de via publica ad passus
solum aliquot, vel de camera una in aliam com-
modioris concubitus gratiâ abstrahitur. 119. 5
- Item, ubi abducta est publica meretrix, non est Ra-
ptus, saltem qui pœnas juris incurrat, quod ipsum
tamen limitatur. 119. 6
- Raptus non est, saltem secundum Jus Canonicum
corrigenz in hoc civile, dum eam, cum qua con-
traxit sponsalia, volenter rapit è domo parentum,
iis invitatis. 119. 7
- Secus, si eam invitam abduxit. *ibid.*
- Secus item est, si eam, cum qua quidem tractavit
de matrimonio, nondum tamen contraxit spon-
salia. *ibid.*
- Raptus est, si quis eam, cum qua contraxit ma-
trimonium, intra duos menses, quos habet ad deli-
berandum, denique abducatur ad consummandum
cum ea matrimonium. *ibid.*
- Raptus est, si mulier invita abducatur libidinis exer-
cenda causâ vel contrahendi matrimonium, et si
dein neutrum attentatum. 119. 8
- Religio.**
- Religionem ingredi licet post sponsalia juramento
firmata. 57
- Per ingressum Religionis ante professionem quali-
ter solvantur sponsalia. 56. 2
- Religionem ingrediendi votum impedit contrahi
sponsalia, & conceptum ante illa reddit irrita.
59. 1
- Limitatur hoc ipsum. *ibid.*
- Religionem vovens, si contraxit matrimonium, hoc
soluto, tenetur ingredi religionem. 61. 3
- Sacramentum.**
- Sacramentum non suscipit fidelis ex dispensatione
Papæ contrahens matrimonium cum infideli. 83
- Ratio Sacramenti, an sit essentialis matrimonio, etiam
inter fideles celebrato. 84
- Fideles absque eo, quod suscipient Sacramentum,
celebrare possint matrimonium. *ibid.*
- Sævitia.**
- Ob Sævitiam in concedendo divorcio, qualiter pro-
cedere debeat Iudex. 293
- Ob Sævitiam latâ sententia divorci absolute potest
innocens transire ad ordines vel religionem: non
verò nocens innocentem invito: & latâ Senten-
tiâ ad tempus cessantis Sævitiae, id neuter potest.
293. 2
- Senex.**
- Senes decrepiti, dum natura vel arte medicâ ad ve-
ram copulam excitari possunt, contrahere pos-
sunt matrimonium, et si forte semen ab illis pro-
fusum sit infœcundum. 239
- Sententia.**
- Sententia latâ pro dissolutione matrimonii non prius
præstito juramento de potentia à conjugibus
impotentiam fatentibus est nulla. 253
- Sententia Judicis ad faciendum divorcium ob peri-
culum

Index accuratus & copiosus

- culum animæ imminens ex cohabitatione regulariter non eget innocens. 290. 2
- Sententia divortii ob sævitiam latâ, absolutè conjux innocens potest ad ordines vel religionem transire, quod non potest nocens innocentem invitum. 293. 2
- Sententia restricta ad certum tempus id neuter potest. *ibid.*
- Citra Sententiam, quandonam liceat in nocenti facere divortium, ob adulterium, 296. 1. & seqq.
- Sententia divortii lata potest, non tamen tenetur, innocens reconciliari nocenti, etiam si hic emendatur. 304. 1
- Sententia divortii deprehensâ nullâ debet innocens reconciliari, alteri conjugi putativè nocenti. 304. 3
- Si post sententiam divortii, priusquam ea transierit in judicatum, innocens quoque committit adulterium, tenetur conjugi dimisso reconciliari. 304. 4
- Secus, si adulterium commisum, postquam sententia transit in judicatum. *ibid.*
- Sententia judicis necessaria ad dissolutionem vinculum matrimonii, etiam dum impedimentum notoriū est. 308. 1
- SERVUS.**
- Servo cum libera nesciente servum contrahens matrimonium, illud est irritum. 126. 1
- Tam servus quam liber, detecto errore servilis conditionis, à contracto matrimonio, si absit scandalum, propria autoritate recedere potest. 126. 7
- Si Servo à Domino promissa intra breve tempus libertas, tale matrimonium valet. 126. 3
- Tale matrimonium valet, si liber post cognitam servilem conditionem cognoscit Servam. *ibid.*
- Dum Servus per ipsum matrimonium evadit liber, num invalidum sit matrimonium contractum ex errore servilis conditionis. 127.
- Servum inter & liberam matrimonium, ut declaretur validum vel irritum, cui incumbat onus probandi conditionem servilem fuisse cognitam vel ignoratam. 129
- Libera contrahente cum servo, quem scit esse servum, matrimonium valet. 130. 1
- Idem est, dum liber contrahit cum libera, quam putat esse servam. 130. 2
- Servi adscriptitii invitis Dominis licet contrahere possunt matrimonium. 198. 1
- Servi propriè quinam sint. 198. 2
- Servorum matrimonia contracta invitis Dominis irritate potuit Ecclesia. *ibid.*
- Idem potuit de facto, & istiusmodi matrimonii interdixit Jus Civile, & huic dispositioni Juris Civilis servi non baptizati stare debent. *ibid.*
- Quodad Servos tamen Christianos baptizatos hæc dispositio correcta per Jus Canonicum. *ibid.*
- Neque in Ecclesia veteri matrimonia talia separata quodad vinculum, sed quo ad thorum. *ibid.*
- Servum impedit in contrahendo matrimonio inde recte Dominus, vendendo v. g. in partes longinas, dum scit illum tractare de contrahendo matrimonio, num & quando possit. 199
- Servus consequitur eo ipso libertatem, quod Do-
- minus ejus tradat illum in matrimonium personæ liberae. 200. 1
- Idem est, dum præstat ei dotem. 200. 2
- Secus est, si alius præsente Domino præster ancilla dotem. *ibid.*
- Servo contrahente matrimonium cum serva vel libera, Domino non consentiente, non eximitur à potestate Domini & Servitii ei debitum, 200. 3
- Servus se non potest obligare ad usum matrimonii, nisi in quantum non præjudicat Domino. *ibid.*
- Non potest tamen ita occupari à Domino citanecestatem gravem, ut non possit vacare matrimonio, reddendo conveniente tempore debitum. *ibid.*
- Servum tamen gravis negotii causâ potest mittere in longinas terras. *ibid.*
- In Servum se ipsum vendere non potest vir, recente uxore. *ibid.*
- Sponsa. Sponsi.**
- Sponsæ qualiter acquirantur artus. 40
- Ad Sponsam num transeat Dominium largitatis Sponsalitiae. 42. 2
- Sponsi fornantes cum aliis, an peccent tantum contra fidelitatem, an etiam contra justitiam, 50. 4
- Sponsæ num irrogetur gravis injuria per fornicationem sponsi cum alia. *ibid.*
- Sponsa fornicans cum alio gravem injuriam inficit Sponso. *ibid.*
- Sponsa violenter oppressa solvuntur Sponsalia ex parte Sponsæ. 62. 2
- An etiam Sponso adacto ad copulam solvantur sponsalia ex parte Sponsæ. *ibid.*
- Sponso utroque fornicante, num uterque resiliere possit. 62. 3
- A Sponsa vel Sponso admissa oscula vel tactus impudici num sint sufficiens causa dissolvendi Sponsalia. 62. 4
- Sponsa dum Sponsa insciâ transferret se in alias terras, Sponsa à lege Sponsalia soluta est. 63. 1
- Tenetur tamen toto tempore expectare, qua ex causa necessaria vel voluntaria sponsus ea consentiente abeat. 63. 2
- Si Sponsa insciâ vel dissentiente ex causa necessaria sponsus discessit, exspectandum ei est usque ad finem negotii. *ibid.*
- Ut Sponsa in catu absentiæ dissolvet sponsalia validè, certa esse debet, sponsuni de proximo non redditum. *ibid.*
- Et si in propinquo est Sponsus, debet eum requiri, ut intra certum tempus adsit ad matrimonium contrahendum. *ibid.*
- Si Sponsus absens justo impedimento derelinetur diutius, penes Judicem Ecclesiasticum erit, inspecta Sponsæ qualitate, judicare, num sit sufficiens causa dissolvendi sponsalia. *ibid.*
- Quæ dicta de absentia Sponsi, locum quoque habent de absentia Sponsæ. 63. n. 3
- Sponsorum ille liberatur ab obligatione Sponsalia, qui termino statuto à contractudine ea implendi implere ea voluit. 64. 1
- Sponsorum utroque existente in mora culpabili implendi Sponsalia, uterque resiliere potest. 64. 4
- An altero Sponsorum existente in mora culpabili, alteri detur causa sufficiens resiliendi. *ibid.*
- Ob

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- Ob Sponsæ fornicationem commissam ante Sponsalia ignoratam à Sponso huic licet resilire. 67. 1
- Ob Sponsæ supervenientem deformitatem. 69. 1
- Ob Sponsis supervenientem morbum incurabilem solvuntur Sponsalia. 69. 2
- Item ob Sponso utriusque supervenientem paupertatem. 71. 3
- Item ob dotis promissæ defectum ex parte alterius solvuntur Sponsalia. ibid.
- Ob supervenientes uni Sponsorum magnas divitiæ ex parte illius non solvuntur Sponsalia. 71. 4
- Sponsæ nomine in odiosis non veniunt Sponsæ de futuro. 121. 2
- Sponsalia.**
- Sponsalium nomen unde inductum. 1. 1
- Sponsalium nomen quid importet. ibid. 2
- Sponsalia qualia definiuntur. 2
- Sponsalia num constitutæ facta & simulata promissio. 3. 1
- Ad Sponsalia contrahenda requiritur plena libertas. 5. 1
- Sponsalia non contrahit, qui ante ebrietatem intendit illa contrahere, dum postmodum in ebrietate semiplena promittit matrimonium. 5. 1
- Sponsalia validè contrahuntur sub conditione cveniente in ebrietate. 5. 1
- Sponsalia non constituit promissio facta ex gravi meo. 5. 2
- Sponsalia etiam valida facilè per Judicem dissolvuntur. ibid.
- Sponsalia constitutæ promissio debet esse facta unius determinata personæ. 6
- Sponsalia constituere nequit promissio exterius non manifestata. 7
- Sponsalia non constituuntur nisi promissione mutuali. 10. 2
- Sponsalia facta clandestinè sunt valida & licita. 11
- Sponsalia contracta sine consensu parentum sunt valida loquendo regulariter etiam licita. 12. 1. & 2
- Ad Sponsalia implenda, quæ Pater promisit aut præcepit, non tenetur filius. 12. 2
- Ad Sponsalia contrahenda unius determinata necessaria sint verba, saltem de præcepto Ecclesiæ. 13
1. & 2
- Sponsalia per quæ verba censeantur validè contrahiri. 14
- Sponsalia qualiter validè contrahantur taciturnitate. 15
- Sponsalia contrahere filius censetur, dum ea præsente & tacente, Pater illius promisit matrimonium. 15. 2
- Sponsalia facta à Parentibus nomine filii, dum is de eo factus certior, non contradicit, an sint valida. 15. 3
- Sponsalia facta nomine Sororis vel fratri præsentis non contradicentis, à fratre, num sint valida. 315. 4
- Sponsalia à Parentibus nomine filii absentis, dum is de eo factus certior non contradicit, num sint valida? 15. 3
- Sponsalia facta à tute nomine pupilli præsentis non contradicentis an sint valida? 15. 4
- Sponsalium factorum num signum sit subarratio? 16
- Sponsalia num constituantur per matrimonium nulliter contractum inter puberes. 17. 1
- Sponsalium contractorum signum sufficiens quando constitutæ copula habitat? 19. 1
- Num Sponsalia contracta verè, si manet dubium, quid in foro extero agere debeat Judei. 20
- Sponsalia à se contracta dicentes quando ad jumentum admitti debeant. 20. 2. & seq.
- Ad Sponsalium maiorem firmitatem num admitti possint fidejussores, & ad quid it teneantur. 21. 1
- An & qualiter Sponsalibus apponi possint pignora. 21. 2
- Sponsalibus num apponi possit pactum de compensando damno oriundo ex resiliencia à Sponsalibus. 22
- Sponsalibus num apponi possit pactum de pena solvenda à resiliente. 23. 1
- Sponsalibus adjici pœnam consistente in lucro non acquirendo sine rationabili causa reprobatur à jure. 24
- Sponsalia contrahere impediti num ea contrahere possint sub hac conditione, si Papa dispensaverit. 30. 1
- A Sponsalibus contractis sub conditione, si Papa dispensaverit, resiliere non licet, neque ante, neque post impetratam dispensationem. 30. 2
- Sponsalibus solutis citra culpam dantis arrhas Mors gengibæ / haec non acquiruntur Sponsæ, sed redendæ danti. 40. 1
- Sponsalibus nullis ob consanguinitatem qualiter Sponsi acquirant vel amittant largitatem Sponsalitiam. 45. 3
- Sponsalibus dissolutis utriusque Sponsi culpæ, cui cedat Sponsalitia largitas. 45. 4
- A Sponsalibus recente Sponsa vel Sponso ob culpam alterius, innocens à se data recuperat, & accepta retinet. 45. 5
- Sponsalia omnes & soli inter se contrahere possunt, qui aliquando inter se contrahere possunt matrimonium, si de præsente capaces sunt præbere mutuo consensum, & jure positivo non prohibeantur. 46
- Sponsalia de facto constituit promissio contrahendi matrimonii facta inter impuberes. ibid.
- Sponsalia quinam contrahere possint. ibid.
- Sponsalia contrahi nequeunt ab amentibus, nisi tempore lucidi, intervalli eaque valent redeunre postea furore. 47. 1. & 2
- A Sponsalibus contractis tempore lucidi intervalli, dum pars altera creditur, furorem impostorum cessaturum, num liceat resilire, furore non cessante. 47. 2
- Ad Sponsalia non sufficit semiplena advertentia. 47. 1
- Sponsalia erunt, dum quis ita contrahit; volo, ut, si in plena ebrietate promisero, matrimonium obliget, vi istius prioris promissionis, & non vi factæ in ebrietate. 47. 2
- Sponsalia contrahere possunt surdi & muti simul, & forte insuper simul cœci. 48

Index accuratus & copiosus

- Sponsalia inter raptorem & raptam, quamdiu haec est in ejus potestate, sunt irrita. 49
- Sponsalia contracta inter puberes pariunt obligationem tam naturalem quam Civiliem. 50
- Sponsalibus de futuro contractis conceditur actio tam Jure Civili quam Canonico. 50, 2
- Ex Sponsalibus orta obligatio, an esse possit sub veniali. 50, 3
- Sponsalium obligatio, quando exequenda. 51
- Sponsalia promittentes pro aliis ad quid obligentur. 52
- Sponsalia injuste renuens compiere, tam in foro interno quam externo ad id compellendum, & qualiter. 53, 1
- Tali compulsioni per penas premitenda monitio. 53, 2
- Ea compulsione qualiter non obstat libertati matrimonii. ibid.
- Talis compulsione debet esse moderata, & quandoque ab ea abstinentum. ibid.
- De Sponsalium valore aut ea dissolvendi causa, dum agitur, Judex cognitionis est solus Judex Ecclesiasticus. 54, 1
- Compulsionis ad ea implenda Judex esse potest etiam Laicus. 54, 2
- A Sponsalibus resiliendi causa, dotti defertur ad Judicem, an opus sit cognitione Judiciali. 54, 2
- Sponsalia per ingressum in novitiatum statim solvuntur ex parte remanentis in saeculo. 56, 2
- Non solvuntur ex parte ingressi ante emissam ab eo professionem. ibid.
- Post Sponsalia juramento firmata licitum adhuc est ingredi religionem. 57
- Sponsalia dirimuntur suscepto ordine sacro. 58
- An hanc ratione solvantur licite. 58, 2
- Sponsalia impediuntur, & contracta post votum ingrediendi religionem, aut suscipiendo ordinem sacram, aut fervandi continentiam, sunt irrita etiam in juramento firmata. 59, 1
- A Sponsalibus resiliendi causam praebet tale votum. 59, 2
- Sponsalia post emissum votum continentiae contracta num dissolvantur etiam ex parte non votantis. 59, 3
- Sponsalia priora non solvuntur per posteriora absque juramento vel copula contracta. 60, 1
- An Sponsalibus prioribus cessantibus valeant priora contracta tempore priorum. ibid.
- Sponsalibus posterioribus accedente copula cum muliere ignorata priorum habitu sub spe & commissione matrimonii, solvuntur priora ex parte utriusque. 60, 2
- An per Sponsalia posteriora, subsecuta copula solvantur priora tanquam per verum matrimonium consummatum. ibid.
- Sponsalia priora solvuntur per contractum cum alia matrimonium etiam invalidem ex parte non contrahente matrimonium. 61, 1
- Sponsalia prima non soluta per matrimonium cum altera, quin hac mortua, vel ingrediente religionem num teneatur ducere primam, hac ita valente. 61, 2
- Sponsalia solvuntur ob fornicationem ex parte innocentis. 62, 1
- Sponsalia ob copulam violentiam habitam cum Sponsa solvuntur ex parte Sponsi. 62, 2
- Num etiam solvantur Sponsalia ex parte Sponsa, fornicante Sponso. 62, 3
- A Sponsalibus num resilire possit uterque Sponsus, utroque fornicante. ibid.
- Sponsalia solvendi num causa sufficiens sint oscula & tactus impudici admissi a Sponsa vel Sponso. 62, 4
- Sponsalia qualiter solvantur ob lapsum praefixum iis per matrimonium complendis terminum. 64, 1
- Eo statuto alicubi per consuetudinem elapsi, ille Sponsor liberabitur ab obligatione Sponsalium, qui intra illud tempus completere voluit. ibid.
- Nullo tali termino statuto, Sponsalia non dissolvuntur nisi ob moram, ex qua Sponsus presumerit iis renunciasse. 64, 2
- Sponsalibus implendis, dum certa dies statuta, ea die adveniente, si non expostulata implentur, non statim dissolvuntur etiam ex parte illius, qui non est in mora. 64, 3
- In hoc tamem casu requirendus Judex, ut existenti in mora statuarit terminus, intra quem, si isea non impletat, liberatur alter ab obligatione sua. ibid.
- Si Sponsalibus exequendis ita statuat dies, ut si eo non fiat executio, num solvantur Sponsalia ex parte illius, qui fuit in mora. 64, 4
- Sponsalia num dissolvantur ob subsequens impedimentum matrimoniale. 65
- Non dissolvuntur ob impedimentum tantum impediens excepto voto religionis & castitatis. 65, 1
- Solvuntur ob impedimentum diligens supervenientis ex parte innocentis, ira, ut is non teneatur admittere dispensationem ab eo. 65
- An dispensationem procurare, & quibus sumptibus teat, qui apposuit impedimentum diligens sponsalia. 65, 2
- Sponsalia etiam jutata ob notabilem mutationem Sponsae iis supervenientem solvuntur ex parte illasi. 66
- Sponsalia praecedentes causae, si tales sint, ut tunc cognitae impediissent ea, post ea cognitae dissolvuntur Sponsalia contracta. 67, 1
- Secus est, si ignorantia talis causae non dedit causam contrahendi Sponsalia. ibid.
- A Sponsalibus etiam juratis ob fornicationem Sponsae ante eam commissam, quam putabat esse Virginem, Sponsus potest resilire. ibid.
- Idem est de Sponsalibus contractis cum vidua, quam ignorabat fornicatam tempore viduitatis. ibid.
- Sponsalia non redduntur irrita, sed irritanda ob causam, quam, si scivisset pars altera, non contraxisset. 67, 2
- Sponsalia contrahere licet laboranti impedimento occulto & tacito, si tale est, quod cognitum averteret a Sponsalibus. 68
- Quod ipsum tamen limitatur. ibid.
- Sponsalia solvuntur ob notabilem iis supervenientem deformitatem. 69, 1
- Item

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

- Item ob morbum incurabilem. 69. 2
Item ob graves inimicities ortas inter Sponsos eorumve Parentes. 70
Item ob alios defectus tenentes se ex parte anime prius incognitos. ibid.
Item ob Supervenientem paupertatem utriusque Sponsorum ex parte utriusque solvuntur Sponsalia. 71. 3
Ob Supervenientem viro uni Sponsorum solvuntur Sponsalia ex parte alterius. 71. 2
Item ob defectum doris promissa. 71. 1
Sponsalia dissolvendi causa de jure certa, ad dissolvendum ea, non requiritur Judicis autoritas, nisi quandoque per accidens ex causa scandali. 72
Secus, ubi causa dissolvendi non est mortaliter certa. ibid.
Sponsalia dum sunt publica & causa dissolvendi, secretatamen, quæ sine diffamacione partis propriari nequit quid faciendum. 73
Ad dissolvenda Sponsalia, qualis requiratur probatio. 74
Sufficit ad hoc etiam, dum Sponsalia jurata, dum fama orta à viris fide dignis. 74. 4
Non tamen sufficit impedimentum esse notorium, nisi hoc ipsum proberet. ibid.
Sponsalia solvuntur mutuo consensu contrahentium, idque etiam si jurata. 75. 1
A Sponsalibus resiliens justè, an solvere debeat alteri parti expensas ab ea factas in parandis nuptiis. 76
Sponsalia inducunt impedimentum ad contrahendum cum alia matrimonio. 107
Ex Sponsalibus ortum impedimentum publicæ honestatis olim ad gradum quartum, modò non nisi ad gradum primum dirimit matrimonium. 110
Ex Sponsalibus invalidis, etiam ubi defectus ea irritans est occultus, non oriatur hoc impedimentum. 111. 2
Ex quibus Sponsalibus irritis olim, & ex quibus modo non oriatur illud. ibid.
Ex Sponsalibus contractis à pubere cum minore septennio, in quo tamen malitia supplet æratem, contrahitur impedimentum publicæ honestatis. 111. 4
Ex Sponsalibus incertis non oriatur. 112. 1
Ut nec ex contractis sub conditione ante hujus impletionem. 112. 2
Sponsalia æque ac matrimonium cum rapta dirimit raptus. 124
Sponsalia inter impuberem ante septennium compleatum Jure Canonico sunt invalida. 131
Item post illud, dum unus completo septennio nondum adeptus discretionem. ibid.
Sponsalia impuberum ut valeant, num septennium debeat esse completum mathematicè. 132
Sponsalia num valeant, dum constat contrahentes pollere perfecto usu rationisante septennium. 133
Sponsalia contrahendo ante septennium qualiter peccent. 134
Sponsalia contracta ante Septennium eo adveniente qualiter ratificantur. 136
Sponsalia impuberum nonnisi adepta pubertate solvuntur. 141. 1
- Solvuntur autem tunc, et si jurata non tantum mutuo consensu, sed etiam alterutrius, non expectato alterius consensu. ibid.
Sponsalia impuberum juramento non confirmantur. ibid.
A Sponsalibus resilire potest, qui impuberum prius adeptus pubertatem, non expectata alterius pubertate. 141. 2
Resilientia illa debet fieri statim, & quando statim fieri censeatur. ibid.
Ad Sponsalia illa dissolvenda, an requiratur extrinseca manifestatio reclamacionis. ibid.
Sponsalia, dum pubes contraxit cum impubere, resilire non potest, sed expectare debet alterius pubertatem. 141. 3
Sponsalia dum validè contraxerunt, parentes pro filiis impuberibus, hi resilire nequeunt ante pubertatem. 141. 4
Sponsalia clandestinè contrahuntur validè & licite. 141
Sponsalia simul cum pluribus haberi nequeunt. 169
Sponsalia ob supervenientem lepram dissolvi possunt, quæ tamen solatio jure ipso non est inducta. 195. 2
Sponsalia de futuro solvuntur per hoc, quod Sponsus baptizet, aut ex baptismō levet prolem Sponsæ suæ. 212
Sponsalia de futuro contrahenda & contracta dirimuntur affinitate ortâ ex copula illicitâ. 233. 1
Spurius.
Spuri, quinam dicantur. 260. 11
Alii eorum sunt adulterini, alii sacrilegi. ibid.
Spurius non est, sed purè illegitimus, qui natus ante matrimonium ex matre jam desponsata sub verbis de futuro. ibid.
Spuriorum alii incestuosî, alii necessarii. ibid.
Sterilis.
Steriles validè & licite contrahunt matrimonium. 239
Stipes.
Stipes consanguinitatis quid sit. 221. 2
Subarrhatio.
Subarrhatio quid sit. 16
An sit signum sufficiens consensus sponsalitii. ibid.
Substitutus.
Substitutus in casum, quo Pater decedat sine liberis legitimis num excludatur per legitimatum per subsequens matrimonium. 264. 3
Substituti in hereditate patris si sine liberis legitimis decederit, facienda mentio in impetratio legitimatis à Principe. 265. 5
Surdus.
Surdi & simul muti contrahere possunt Sponsalia & fortè etiam insuper cœci. 48
Suspensio.
Suspensio triennalis ab officio est pena Parochi alteriusque Sacerdotis assistentis matrimonio omisis denunciationibus. 266. 1
Num se extendat ad assistentem non adhibitis in debito numero testibus. ibid.

Index accuratus & copiosus

- Num extendat se ad assistentem matrimonio vagorum, sine licentia ordinarii. 166. 2
 An extendat se ad Parochum alienum assistentem sine licentia proprii. 166. 3
 Hac suspensio non est à præceptione fructuum beneficii, quam tamen imponere potest Ordinarius. 166. 4
 Non est latæ, sed ferendæ sententia. 166. 5
 Ab ea absolvere nequit Episcopus. 166. 6
 Suspensionem à ministratio in ordine suscepto & ascensionem ad alium incurrit conjugatus si ne licentia conjugis. 301. 4
 An idem sit de ordinato de licentia conjugis, ea deinde nolente ingredi religionem aut vovere castitatem. ibid.
 Tempus.
Tempus certum à jure designatum debet physice compleri. 132. 2
 Tempus adjunctum contractui matrimoniali per verba de præsente non vitiat, sed suspendit. 175
 Tempus feriarum, quo prohibentur nuptiæ, non quod ad contratum matrimoniale, sed quod ad quasdam solennitates extrinsecas, quodnam hodieum sit. 259
 In hoc præcepto lato in Trid, an dispensare possit Episcopus. ibid.
 Quantum temporis habeant Conjuges post matrimonium contractum non consummatum ad deliberandum de ingressu religionis. 280. 1
 Tempus hoc computandum à die contracti matrimonii duobus mensibus communiter occurrentibus. 280. 2
 Tempus hoc auctoritate Judicis abbreviari & prorogari potest. 280. 3
 Testis.
 Testis in causis dissolutionis sponsalium unus sufficit, dum is est, qui matrimonium celebrari cupit, secus, si est, qui illud recusat. 74. 1
 Testis quoque unus sufficit, si jurato testetur, se certo scire impedimentum. 74. 2
 Idque etiam, licet sponsalia sint jurata, & testis unus integer. 74. 3
 Testes deponentes de fama debent esse jurati. 74. 4
 Testes duo requiruntur ad probandam causam, vi cuius non impeditur matrimonium, sed solum conceditur alteri jus resiliendi. 74. 5
 Testes & Parochus qualiter adesse debent, cum contrahitur per Procuratorem. 100. 2
 Testes duo ad minimum requiruntur, ut coram illis contrahatur matrimonium. 152. 1
 Sufficiunt qualescumque, etiam alias inhabiles ad testandum, modò usu rationis prædicti, & intelligent & advertant, quid agatur. 152. 2
 Testes hi plenam fidem faciunt, dum lis super matrimonio movetur in judicio. ibid.
 An procurator constitutus ad contrahendum matrimonium, simul esse possit testis. ibid.
 Testes hi interesse debent, non physicè tantum, sed moraliter & humano modo. 153. 2
 Non requiritur, ut rogati intersint, sed sufficit eos causa supervenire, quin & invitatos & coactos interesse. 153. 3
 Testes num interesse debeat non tantum contra actui matrimoniali conditionato, sed & implementationi conditionis. 172. 4
 Testis in causis filii, nec civilibus nec criminalibus esse potest pater, bene tamen in illius causis matrimonialibus. 270. 30
 Idem est de fratribus consanguineis &c. ibid.
 Testis in causis matrimonialibus inidoneus, quando censeatur Pater. ibid.
 Testes quot & quales requirantur pro dissolvendo matrimonio, ob impedimentum consanguinitatis & affinitatis. 286. 2
 Testis unus, & quando faciat certitudinem mortalem de morte coniugis. 325
 Tutor. Tutela
 Tutorum adesse contractibus minorum, per procuratorem non sufficit. 100. 2
 Tutelam liberorum prioris thorii, qualiter amittat coniux transiens ad secundas nuptias. 315. 4
 Vagus.
VAgorum proprii parochus quis sit. 147. 2
 Vagorum matrimonii assistere sine licentia ordinarii prohibentur parochi. ibid.
 Verba.
 Verba non sunt determinatæ necessaria ad manifestandum consensum in sponsalia, etiam in iis, qui loqui possunt. 12. 1
 An necessaria sint ex præcepto Ecclesiæ ad contrahenda sponsalia vel matrimonium. 13. 2
 Per quæ verba sufficierent exprimatur consensus sponsalitius. 14
 Vicarius.
 Vicarius generalis Episcopi est ordinarius, habetque eandem cum Episcopo jurisdictionem. 148
 Potest sine speciali mandato Episcopi per se & alios assistere matrimonii suorum subditorum, et si sacerdos non sit, non secus ac alius Parochus. ibid.
 Est Parochus Parochorum Diœcesis. 140. ibid.
 Vicarius foraneus (nisi sit Parochus) non est ordinarius, assistere neque per se, neque per alium potest matrimonii. ibid.
 Vicarius Capituli sede vacante potest per se assistere matrimonii, dareque ad hoc licentiam aliteri. ibid.
 Vicarius generalis Episcopi potest sine speciali commissione dispensare in denunciationibus præmittendis matrimonii, eamque potestatem delegare alii; uti & alii Prælati. 156. 2. & 3
 Vicarius generalis Episcopi sine speciali mandato est Judex competens in causis matrimonialibus. 272. 2
 Item Vicarius Capituli sede vacante & Vicarius foranei. ibid.
 Vidua. Viduus.
 Conditio non nubendi adjecta viduo est servanda. 25. 3
 Vidua censetur inferioris conditionis, quam virgo in ordine ad contrahendum matrimonium. 67. 1
 Ob viduæ fornicationem factam tempore viduitatis ignoratam à sposo illius, licet ei resilire à sponsalibus cum illa contractis. 67. 1
 Viduae pauperi transiunt ad secundas nuptias non sive neganda alimenta ab heredibus prioris mariti. 318
 Vidua tempore luctus committens fornicationem incurrit omnes penas statutas jure civili nubentibus secundò tempore luctus, quæ respectu viduæ fornicantis non sunt abrogatae jure canonico. 319
 An idem dicendum de viduo, ibid.

Votum

Rerum omnium in hoc libro quarto contentarum.

Votum.

Votum religionis solvit per ingressum in eam.	56. 2	Uxore renuente, non potest vir se ipsum vendere in servum.	200. 3
Votum ingrediendi religionem impedit contrahendi sponsalia & conceptum ante sponsalia, reddit illa etiam juramento firmata irrita	59. 1	Ab uxore implicata sceleri gravi, quando se separare posit maritus.	290. 1
Quod ipsum limitatur.	ibid.	Uxorem corrigerem qualiter competit marito.	ibid.
Votum tale conceptum post sponsalia dat alteri parti cauam resiliendi ab eis.	59. 2	Moderatam castigationem ei inferre potest vir.	291. 1
An etiam per votum suscipiendo sacram ordinem solvantur sponsalia.	59. 4	Uxori non permittitur accusare maritum de adulterio; è contra permittitur marito de eo accusare uxorem.	295. 1
Per votum continentia, an solvantur sponsalia, etiam ex parte non voventis.	59. 5	Ad uxorem adulteram dimittendam regulariter non obligatur maritus.	297
An post emissum votum ingrediendi religionem possit quis inire matrimonium animo implendi votum ante consummationem matrimonii.	59. 3	Uxor dans viro licentiam (uti debet) transundi ad ordines aut religionem, transire & ipsa debet ad religionem, vel vovere perpetuam continentiam.	301. 1
Votum in religione strictiore profundi extinguitur per professionem in laxiore.	ibid.	Quorum si neutrum velit, non ideo facta professio est nulla, sed debet ei vir professus restituiri per Episcopum, & is uxore mortua regredi ad religionem.	301. 2
Vota non nubendi, suscipiendo ordines, intrandi religione impedire matrimonium contrahendum, etiam dum sunt conditionata vel dilata, seu respicientia certum tempus.	108. 1	Uxori non licet opponere exceptionem adulterii mariti, marito accusante illam de adulterio.	302. 1
Perdurantibus his votis, et si post illa deflorasset voven virinem.	ibid.	Uxor separata à viro ob adulterium, raro compelli potest redire ad consortium illius.	303
An & qualiter vitalium votorum teneatur non petere debitum vovens post initum matrimonium.	108. 2	Uxori adulteræ facto divortio, an & à quo praestanda alimenta.	306
Votum simplex castitatis unà cum duobus reliquis constitutus religiosum, dirimit matrimonium contrahendum, non verò matrimonium ratum.	180	Uxor restituenda dos & medietas lucratorum usque ad tempus divortii, si divortium factum culpa viri.	307. 1
Votum solenne castitatis emissum in professione religionis dirimit matrimonium contrahendum & contractum ratum tantum.	181. 1	Si verò factum culpâ uxoris, neque dos, neque medietas restituenda.	ibid.
Quo jure illud dirimat.	ibid.	Si uxor reconciliata post divortium, dos restituenda.	307. 3
Annexum sacro ordini non dirimit matrimonium ratum, & quo jure dirimat contrahendum.	181. 2	Item si innocens post sententiam etiam, quæ transit in judicatum, commisit adulterium.	ibid.
Per vota solennia qualiter dirimatur matrimonium, quo ad thorum & cohabitationem.	181. 3	Uxor lucratur donationes propter nuptias viro adultero.	307. 5
Per vota simplicia non constitutia religiosum, non solvit matrimonium ratum; secus est de vocis emissis in Societate post biennium novitiatus.	279. 1	Uxor secundò nubens, qualiter amittat tutelam & educationem filiorum prioris thori.	315
Uxor.		Amittit privilegia honoris & immunitatis prioris mariti, gaudetque privilegiis secundi mariti.	4. &c. 6
Uxor tenetur sequi maritum constituentem sibi alicubi domicilium.	31. 2	Num amittat executionem testamenti prioris mariti.	315. 7
Uxor maritum discedentem à loco promissi habitationis potest vindicare.	31. 3	Nequit donationem à se factam filio revocare ob ingratitudinem.	315. 8
Uxor qualiter disponere possit de arrhis & sponsalitiae liberalitate obtentio, dum transit ad secundas nuptias.	41	An & quando, stane dubio de morte prioris Conjugis, uxor possit petere & reddere debitum.	321
Uxori non debentur artha dictæ Morgengab ante consummatum matrimonium.	41	Num uxor contractis etiam cum consensu Ecclesie secundis nuptiis, reduce ipsius viro possit remanere cum secundo.	327
Uxor quænam dicebatur ex pluribus mulieribus, quas simul habere licitum in veteri Testamento.	171. 1	An & quando uxor teneatur virum reducere, v.g. ex captivitate recipere, quod ad cohabitationem & thorum.	328

F I N I S.

